



# FLAMBOYANT



EEN VRIJZINNIG & HUMANISTISCH TIJDSCHRIFT  
UIT VLAAMS-BRABANT

nr. 30 - oktober/november/december 2023  
Vlaams-Brabant

4

**ROUWEN IN  
VERBONDENHEID**

11

**EEN TIJD VAN  
(BLIJVEN) GAAN**

16

**FEESTEN-  
JOURNAAL  
VLAAMS-BRABANT**



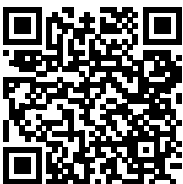
"WIJ NEMEN AFSCHIED VAN DE FLAMBOYANT  
ZOALS DIE WAS, EN ZIJN BLIJ VOOR DE  
GEDEELDE MOMENTEN" - P. 11



### EEN VRIJZINNIG & HUMANISTISCH TIJDSCHRIFT UIT VLAAMS-BRABANT

oktober/november/december 2023  
Vlaams-Brabant

Flamboyant, het tijdschrift van de vrijzinnige verenigingen van Vlaams-Brabant, wordt u gratis aangeboden. Hebt u interesse in de activiteiten van deze verenigingen of wil u hun werking steunen? Graag! U vindt al hun gegevens terug op de website [www.vrijzinnigbrabant.be/lid-worden](http://www.vrijzinnigbrabant.be/lid-worden)



**3** \_\_\_\_\_  
Voorwoord

**4** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Waar is dat feestje?

**6** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden:  
Herdenkingsplechtigheden: rouwen in verbondenheid

**8** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Open Groeifeesten Editie 2024

**9** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Inspiratiegids

**10** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Symboliek

**13** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Een tijd van (blijven) gaan

**14** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Plechtig, vrijzinnig en vrijwillig

**16** \_\_\_\_\_  
Thema feesten en plechtigheden: Feestenjournaal

**25** \_\_\_\_\_  
Sfeerbeelden

**27** \_\_\_\_\_  
Lokaal nieuws Diest

**29** \_\_\_\_\_  
Lokaal nieuws Vilvoorde

**30** \_\_\_\_\_  
Kalender

#### COLOFON

Flamboyant is het tijdschrift van de vrijzinnige verenigingen uit de provincie Vlaams-Brabant en verschijnt driemaandelijks. V.U. René Van Audenhoven - Brusselsestraat 332 - 3000 Leuven  
Redactie: Etienne Maes, Veerle Magits, Kristof Leën, Britt Ballings, Brian Vatteroth en Nils Van den Bergh

De redactie kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de persoonlijke opinies die in de artikels aan bod komen.

# VOOR WOORD

## Beste lezer,

Niet alles in de grote wereld en in ons klein Vlaanderen is rozengeur en maneschijn. Grote en kleine conflicten, milieu- en klimaatproblemen, oorlogen, racisme, seksisme... Ze blijven de actualiteit beheersen. Toch blijven we hopen op een maatschappij en een wereld waarin voornoemde fenomenen verdwijnen of minder dominant worden. Met de eindejaarsfeesten in aantocht kunnen we onze zorgen misschien een klein beetje opzijzetten. Feesten is dan ook het thema van dit nummer, met de nadruk op de bekende, en minder bekende, vrijzinnige feesten.

Met dit laatste nummer van 2023 nemen we afscheid van de huidige formule. Bewaar dit exemplaar: misschien azen verzamelaars er later op! Op voorstel van IMD Vlaams-Brabant werkt de redactie een nieuw concept uit. Hopelijk behoudt Flamboyant zijn flamboyante karakteristiek. Meer toelichting vind je in de bijdrage 'Een tijd van (blijven) gaan'.

Tegelijkertijd nemen we afscheid van Sonja Callay, als onze hoofdredacteur. Haar gedrevenheid werkte aanstekelijk. Ze heeft zich steeds maximaal ingezet om elk nummer te laten schitteren. Van harte bedankt voor je engagement. Ook van Kristof nemen we afscheid. We wensen jullie veel tevredenheid en vreugde toe in jullie volgende projecten.

Daarbij verdienen de vele medewerkers van de afgelopen jaren eveneens een 'dank u wel'. In het bijzonder moeten we Vladimir Sartor vermelden die aan de basis lag van ons tijdschrift, evenals Tony Scott, onze eerste hoofdredacteur.

We zullen mooie en blijde herinneringen blijven koesteren aan de samenwerking met onze 'werkpaarden' van artoos group, Liesbet en Kris. Meermaals zijn ze erin geslaagd orde in de chaos te brengen.

Tegelijkertijd verwelkomen we Martin Verheyden als nieuw redactielid.

De hele redactieploeg wenst jou, lezer, en al wie je dierbaar is, het allerbeste voor 2024. Hopelijk kunnen we elkaar ontmoeten op één van de vele activiteiten die onze verenigingen in Vlaams-Brabant organiseren.

Die gelegenheid doet zich al voor op 2 december. Het VUBorkest brengt dan om 20u in Diest voor ons de concertreeks 'Multitude' in het Cultureel Centrum Den Amer. "Met de herfstconcerten 2023 geeft het orkest aandacht aan gendergelijkheid, met inbegrip van respect voor de LGBTQI+-gemeenschap. In de muziek doen ze dat met de keuze van componisten en werken. In het woordgedeelte zal duidelijk worden dat gelijkheid wat dit betreft gelijkwaardigheid van een myriade aan verschillende naturen betekent. Zoals orkestklanken kunnen sprankelen laten zij de wereld fonkelen!"

**Etienne Maes**





\* THEMA FEESTEN EN PLECHTIGHEDEN \*

# WAAR IS DAT FEESTJE?

...en we weten het antwoord daarop: hier is dat feestje! Belgen hebben de naam bourgondisch in het leven te staan. Dus zit ook feesten ons in het bloed. Huwelijk, verjaardag, geboorte, Wereldhumanismedag, Feest van de Arbeid... Alles kan aanleiding tot feesten geven. En zelfs zonder directe aanleiding kan er spontaan een feestje ontstaan.

Elk land heeft zijn eigen feesten en nationale feestdagen waarop belangrijke gebeurtenissen uit het verleden gevierd en herdacht worden. In België zijn er tien wettelijke feestdagen waarop werknemers vrijaf hebben. Wie tot de gelukkige categorie van de ambtenaren behoort, krijgt er nog vier bij. Aard, frequentie en intensiteit van de feesten zijn in de loop der tijden altijd aan wijzigingen onderhevig geweest. Zo zijn er naast de neergang van traditionele feesten ook nieuwe feesten ontstaan. De Burendag, bijvoorbeeld, om wijkbewoners samen te brengen.

## Vaste elementen

Bij alle feesten komen enkele elementen steeds naar voren. Het hoofdkenmerk blijft het feit dat een feest een sociaal gebeuren is. Eten en drinken, muziek en daarbij soms dans, opschik en vrolijkheid lijken allen ook een vast onderdeel van een feest te vormen indien dit dient ter gelegenheid van een bijzondere gelegenheid. Bij en met elkaar maken deze twee kenmerken feesten – als een sociale gelegenheid waarbij een bijzondere gebeurtenis als het ware gemarkeerd wordt – tot iets bijzonders.

## Te veel cadeaus?

Een bijzonder facet van ‘feesten’ willen we kort belichten. Bij feesten horen geschenken en bij de deugd van het schenken horen onbaatzuchtigheid en groothartigheid. De schenker verwacht geen dankbaarheid. Hij beleeft plezier aan het plezier dat hij een ander doet, en dat is voor hem voldoende. Maar nu wordt bijna alles tot markttransacties herleid. Men schenkt in functie van de eigen status. Men geeft om te krijgen

en men put rechten en plichten uit dit geven en nemen. Ook hier heeft de platte commercie zijn invloed gehad. Hebben we onze kinderen de vreugde van het schenken en de blijdschap van het krijgen afgepakt door het ‘teveel’? Het is soms eindeloos zoeken om je kleinkinderen nog iets te geven waaraan ze plezier kunnen beleven... dan maar geld storten op hun rekening zeker?

## Gestandaardiseerde overgangsriten

Onder de feesten zijn de plechtigheden rond de overgangsriten het best gekend. De meeste mensen hebben om verschillende redenen behoefte aan een plechtige omkadering van belangrijke levensperiodes. Alle godsdiensten bieden rituelen aan om daaraan te voldoen. Meestal zijn dit gestandaardiseerde plechtigheden waarbij men het individu als persoon depersonaliseert, ‘ont-individualiseert’, om hem op te nemen in het overkoepelende en anonieme groepsgebeuren. De bedoeling is hem te doen opgaan in de groepsstructuur en het functioneren van de groep om zo groepswaarden te verstrekken, in te prenten en te bekrachtigen. Wie al eens zo’n katholieke plechtigheid heeft meegemaakt, zal dit beeld van onpersoonlijke, geüniformeerde benadering wel herkennen. Ook binnen deze kringen ziet men in dat deze aanpak haaks staat op onze moderne, geïndividualiseerde samenleving.

## Rituelen vs. vrijdenkers

Reeds lang kennen we in de vroegere vrijdenkersbeweging en het huidig vrijzinnig humanisme eveneens de behoefte om stil te staan bij belangrijke levensovergangen.





Hierbij kan de aversie van sommige vrijzinnigen voor het woord 'ritueel' aangehaald worden. Daarbij zouden 'ritueel' en de idee 'kerk' zowat in elkaars verlengde liggen. Men vergeet daarbij dat overgangsruten een universeel gegeven zijn. Je vindt ze in alle culturen. Daarnaast hoeven vrijzinnigheid en ritueel geen contradictorische begrippen te zijn. De historische dimensie laat toe dat uitgebreid te staven. Geïnteresseerden vinden in de publicaties van Jeffrey Tyssens voldoende gegevens. Zo heeft de rituele dimensie een vrij grote rol gespeeld bij het ontstaan van de vrijdenkersbeweging in de jaren 1850-1860. De eerste vrijdenkersbonden waren eigenlijk maatschappijen die burgerlijke begrafenis inrichtten. Ze moesten ingaan tegen een vijandige katholieke kerk en maakten gebruik van eigen rituelen. Ook nu nog vormen de afscheidsplechtigheden de hoofdmoot van vrijzinnige plechtigheden.

### Focus op zingeving

Vanaf het begin staat in deze vrijzinnige plechtigheden het idee centraal dat ze hun waarde en eigenheid ontleen aan hun karakter en hun zinvolheid voor de betrokkenen. Ieder van ons legt immers andere accenten en heeft eigen opvattingen. Algemene vrijzinnige standpunten (zoals 'de mens is de eigen zingeving') worden heel persoonlijk ingevuld. Zo vindt het plechtig moment aansluiting bij het eigen leven, bij de overgangsfase, waarin diegene die een plechtigheid wil, zich bevindt. Meestal zullen het de vrijzinnig humanistisch consulenten zijn die, na gesprekken met de betrokkenen, deze overgangsmomenten helpen uit te bouwen. Ook vrijwilligers worden opgeleid om aan de vele verzoeken te kunnen beantwoorden.



**SOMMIGE  
VRIJZINNIGEN HUIVEREN  
VAN HET WOORD 'RITUEEL'.  
OVERGANGSRUTEN  
ZIJN NOCHTANS EEN  
UNIVERSEEL GEGEVEN.  
JE VINDT ZE IN  
ALLE CULTUREN.  
VRIJZINNIGHEID EN  
RITUEEL HOEVEN GEEN  
CONTRADICTORISCHE  
BEGRIPPEN TE ZIJN.**

Wie een vrijzinnige plechtigheid heeft meegemaakt, waardeert deze persoonlijke benadering. Als ook andersdenkenden aanwezig zijn, hoor je van hen verbaasde waardering: "Een mooiere 'dienst' (sic) dan bij de pastoor". Ook hier geldt: onbekend is onbemind.

### Een plechtigheid voor elk scharniermoment

Op dit ogenblik is een hele waaier van vrijzinnige plechtigheden beschikbaar: bij het begin van het leven (geboortefeest, verwelkomingsfeest, adoptieplechtigheid); bij het einde van het leven (afscheidsplechtigheden); bij het vieren van een relatie – ongeacht of die hetero, samenwonend, lat, of LGBTI+ is (relatieplechtigheden). Daarnaast zijn er nog andere scharniermomenten denkbaar waarbij men een vrijzinnige plechtigheid zou kunnen wensen. Een scheiding bijvoorbeeld, of een herdenkingsmoment.

De succesnummers onder de vrijzinnige plechtigheden zijn ongetwijfeld het Lentefeest en het Feest Vrijzinnige Jeugd (FVJ). Alle elementen die een feest kenmerken, zijn hier aanwezig. Jaar na jaar nemen steeds meer jongeren, en dus indirect ook een heleboel volwassenen, eraan deel. Qua uitstraling van ons gedachtegoed zijn zij ons uithangbord en moeten we ze maximaal ondersteunen. Lees er meer over in de bijdrage van Britt Ballings (p. 16).

**Etienne Maes**

× THEMA FEESTEN EN PLECHTIGHEDEN ×

# HERDENKINGSPLECHTIGHEDEN ROUWEN IN VERBONDENHEID



Tekening Norbert Zenner, met dochter Kristel

Verbonden zijn we op vele manieren, ook en misschien vooral in de meest persoonlijke aangelegenheden, waaronder een verlieservaring.

Het verdriet dat ons overvalt bij het verlies van die ene, is complex en veelzijdig. Er was die unieke band, dat ene onherleidbare gegeven tussen jou en hem of haar. Er was een vertrouwde orde die nu zoek is, en die we niet meer zullen vinden. Er was... inderdaad. We blikken nog zo vaak terug, en dan blijkt hoe speciaal die momenten waren, de onbeduidendste vaak nog het meest.

Herinneringen, ze hebben iets onaards. Je kunt ze voor jezelf houden of je kunt ze spaarzaam of vrijelijk delen zonder ooit uitgedeeld te raken. Ze zijn boven roef verheven.

Het verlies maakt de herinnering rijker. We missen wat ons eens zo innig bond. En dat gemis, is wat ons nu bindt. Het brengt ons hier vandaag samen en het toont aan hoe belangrijk hij of zij geweest is, en dat nog steeds is.

Naar goede gewoonte herdenken wij met dichterlijke woorden, muziek en een gezamenlijk ritueel onze dierbaren. Enkele momenten om de grenzen te verdichten tussen wat was en wat niet meer is.

Het verbindt ons, het zijn de stille bouwstenen op onze moeizame weg naar een nieuwe orde.

**Passage uit: Herdenkingsplechtigheid Vlaams-Brabant 2021**

Herdenkingsplechtigheden bieden ons de kans om, opnieuw, even stil te staan. In rust en kalmte te zijn bij onze eigen innerlijke gedachten en intieme gevoelens, voor de dierbare persoon die we hebben verloren. Maar rouwen, of herdenken, hoeft niet alleen te gebeuren. ‘Het samen herdenken geeft steun en troost, maar ook maatschappelijke erkenning aan de pijn’, zoals vrijzinnig humanistisch consulent Anne-Flor Vanmeenen treffend verwoordt in het artikel ‘Collectieve rouw’. Dat vind je op [www.demens.nu](http://www.demens.nu) als je zoekt op ‘een verzameling verlies’.

Ook in Vlaams-Brabant geven we vorm aan herdenkingsplechtigheden, waarbij we steeds zoeken naar een gepaste rituele handeling. Vorig jaar bijvoorbeeld mochten nabestaanden een foto van hun overledene inzenden. Deze foto werd vervolgens creatief omgetoverd tot een tekening door kunstenaar Els Voeten. Tijdens de herdenking werd de tekening aan de

nabestaanden gegeven, om thuis een gepast plaatsje te krijgen.

### Getuigenis van een nabestaande

Zolang men aan je denkt of over je praat, ben je nog een stukje aanwezig. Binnen 100 jaar weet niemand meer wie mijn grootouders, ouders of schoonouders waren. Dat is een droevige gedachte, maar helaas de realiteit. Ik neem elke gelegenheid te baat om stil te staan bij wie zij waren, wat ze hebben bijgedragen aan mijn leven en uiteraard ook om opnieuw te voelen hoe hard ik ze mis.

Dat 'stilstaan bij' gebeurt uiteraard niet enkel tijdens een herdenkingsplechtigheid. Het gebeurt vaak. Niet elke dag, maar vaak.

Tijdens een herdenkingsplechtigheid is dat "stilstaan bij" heel intens. Er is alleen maar "zij" die ik moet missen. Maar er zijn ook de andere aanwezigen, die in net dezelfde situatie zitten als ik. Met heel uitgesproken aanwezig verdriet, of met heel stil verdriet. Maar ze zijn er, die anderen met wie ik mij op dat moment heel verbonden voel. Een blik, een schouderklop, een knuffel, een lief woord... Ik weet dat ze mij begrijpen. Ik weet ook dat ik mijn verdriet daar mag tonen. Sisters in grief. Zo voel ik mij dan.

Tijdens een herdenkingsplechtigheid wordt er op zo'n waardige, ingetogen manier stilgestaan bij wie je moet missen, dat het mij telkens kippenvel geeft. Ik weet dat hier een heel team achter staat en dat ieder lid van dat team zijn persoonlijke inbreng heeft bij het tot stand komen van een herdenkingsplechtigheid. Over alles wordt nagedacht: tekstkeuze, muziekkeuze, aankleding van de ruimte, rituele handeling... Het is een puzzelstuk waarvan wij als nabestaanden de vruchten mogen plukken door aanwezig te zijn en deel te nemen aan dit moment. En te voelen en te beleven. Ieder op zijn manier.

**Kristel Zenner**



Herdenkingsplechtigheid Vlaams-Brabant 2022



### *Laatste korrel*

*Wat als de laatste korrel zand  
zacht tussen je vingers glijdt.  
Je houdt vast, probeert te grijpen,  
maar raakt het ondanks alles kwijt.  
Met lege handen blijf je achter,  
een hart vol pijn, een berg verdriet.  
Je kan het allemaal niet vatten,  
je verzet je, wil dit niet.  
Hou je handen dicht bij 't hart,  
laat anderen het strelen.  
Laat je helpen waar het kan,  
't is goed verdriet te delen.  
Liz is More*

*Kristof Leën*





\* THEMA FEESTEN EN PLECHTIGHEDEN \*

# OPEN GROEIFEESTEN

## EDITIE 2024



### WAAROM 'OPEN FEESTEN'?

Steeds meer ouders willen de overgang van kleuter naar opgroeïend kind, of van kind naar puber, op een niet-religieuze, maar toch zinvolle manier vieren: niet 'zomaar' een feest, maar een viering om stil te staan bij wat deze overgang betekent. Het gaat daarbij om zingeving. En over de waarden die je een kind wil meegeven op zijn verdere levensreis. Dat merken ook de huizenvandeMens: elk jaar krijgen we meer vragen rond overgangsplichtigheden voor kinderen die om diverse redenen niet kunnen meedoen aan een van de bestaande vrijzinnig humanistische feesten. Daarom werd een HV-feestcomité opgericht: Feest je mee in V&Bé. Dit comité wil niet concurreren met de andere feestcomités, maar complementair zijn en blijven.

Voor de kinderen die niet bij een bestaand feest kunnen aansluiten, organiseren we sinds 2017 een 'Open Lentefeest' voor 6- tot 7-jarigen (1ste en 2de leerjaar)

en een 'Open Feest Vrijzinnige Jeugd' voor leerlingen van het 6de leerjaar. Samen vieren is nu eenmaal leuker. Voor vrijzinnig humanisten is zo'n feest ook een stukje gemeenschapsvorming: in al onze verscheidenheid, toch een beetje 'bij elkaar horen'. Ook de feestelingen zelf voelen zo dat ze geen uitzonderingen zijn.

### WAT HOUDT ZO'N OPEN FEEST IN?

De kinderen worden voorbereid tijdens twee woensdagnamiddagen. We filosoferen met hen over de betekenis van het feest en over wat het betekent om 'groot' te worden. Maar er wordt ook een heuse podiumact voorbereid: de kinderen zijn immers de sterren van het feest!

### Beschermcomité voor Open Feesten in Vlaams-Brabant

We hopen dat de Open Feesten verder kunnen blijven groeien. Zeker nu ze sinds 2020 ook deel uitmaken van het nieuwe beleidsplan van deMens.nu. Maar koken kost geld.

Omdat de feesten een belangrijke bijdrage leveren aan de morele dienstverlening – zowel als vrijzinnige plechtigheid als vrijzinnige gemeenschapsvorming –, krijgen we beperkte subsidies van de provincie, via de Instelling Morele Dienstverlening.

Met subsidies alleen komen we financieel niet rond, daarom vragen we de deelnemers ook een bescheiden deelnameprijs. Omdat we die financiële drempel zo laag mogelijk willen houden, richtten we een beschermcomité op om de toekomst én de groei van de Brabantse Open Feesten te garanderen.

Wie ze een warm hart toedraagt en ons financieel wil steunen, kan toetreden tot het beschermcomité met een bescheiden jaarlijkse bijdrage van € 15.





Zowel voor het Open Lentefeest als voor het Open Feest Vrijzinnige Jeugd wordt samen met de feestelingen een programma uitgewerkt. De nadruk ligt hierbij op wie ze zijn en wat ze kunnen.

### WIL JE MEEHELPEM? GRAAG!

Vrijwilligers zijn méér dan welkom. Zowel om praktisch de handen uit de mouwen te steken, als om mee te denken met 'HV Feest je mee in VêBé'.

Interesse om deel te nemen aan een Open Feest of om toe te treden tot het beschermcomité? Neem contact op met een huisvandeMens in Vlaams-Brabant.



Of scan de QR-code en bezoek [www.vrijzinnigvlaamsbrabant.be/open-lente-en-jeugdfeest](http://www.vrijzinnigvlaamsbrabant.be/open-lente-en-jeugdfeest)

# INSPIRATIEGIDS

## Groeifeest voor doe-het-zelvers

Val je tussen de mazen van het net wat de groepsfeesten betreft, of wil je als ouder gewoon graag zelf aan de slag om een groeifeest te organiseren voor je kind? Bij voorkeur iets origineels, iets persoonlijks, iets buiten de platgetreden paden en bestaande hokjes? Dan is onze brochure '**Groeifeest voor doe-het-zelvers**' jouw ideale hulpmiddel om je kind dat speciale moment te gunnen.



### Leidraad met handvaten

Deze leidraad biedt handvaten bij je denkproces en geeft voorbeelden die prikkelen. De gids is samengesteld om vanuit diverse invalshoeken aan de slag te gaan. Hij is op de eerste plaats een start, een 'aanzet tot'. Doe er gerust je eigen ding mee! Google, lees, wissel ideeën uit met andere ouders, scroll door Pinterest... Wie weet groei je er zelf ook een beetje van? We wensen je er alvast veel plezier mee.

### Inspiratiegesprek

Uiteraard ben je nog steeds welkom bij een huisvandeMens voor een inspiratiegesprek, waarbij je met een vrijzinnig humanistisch consultant vrijuit kan brainstormen rond jouw feest, voor deelname aan ons provinciaal Open Groeifeest (zie vorig artikel) of voor een plechtigheid op maat. Onze dienstverlening is kosteloos en van harte. Heb je daar echter geen tijd voor of geen behoefte aan, dan kan je dus helemaal zelf aan de slag met behulp van onze inspiratiegids. Te verkrijgen bij een huisvandeMens in je buurt.

Veel succes ermee!

**Veerle Magits / Nils Van den Bergh**

\* THEMA FEESTEN EN PLECHTIGHEDEN \*

# SYMBOLIEK

Tijdens onze vrijzinnig-humanistische plechtigheden staan de mensen zélf centraal. Ze krijgen de volledige vrijheid om een uniek en onvergetelijk verhaal te schrijven. Een verhaal dóór hen, en vóór hen. Ze geven zelf richting en betekenis aan hun relatie, maar evenzeer aan wie ze zijn, als mens, als partner óf als moeder/vader van hun pasgeborene. Om deze unieke en waardevolle zoektocht op gang te brengen, wordt er, samen met hen, nagedacht over een passende symboliek. Een symboliek die hen, hun zoon of dochter, groot of klein, op het lijf is geschreven. Een unieke symboliek stelt hen immers in staat om een betekenisvolle en werkelijk authentieke verbinding te creëren, niet enkel met elkaar, maar evenzeer met hun aanwezige familie en vrienden. We vroegen drie koppels om hun ervaringen met jou, beste lezer, te delen.

## ERIN EN BRAM, GETROUWD IN 2022

### Wat hield jullie symboliek in?

Tijdens onze ceremonie was een zwart prikbord aanwezig dat het heelal voorstelde. Iedere gast kreeg een houten sterretje waarop een leuke boodschap of herinnering geschreven kon worden. De sterretjes werden later door onze gasten opgehangen aan het bord; ze stelden als het ware 'de lichtpunten in ons leven' voor. Onze symboliek bereikte een hoogtepunt toen we de sterren verbonden met een stukje koord, het gevormde sterrenbeeld gaf de verbintenis met onze gasten weer.

### Hoe kwamen jullie tot deze symboliek?

We houden enorm van de bergen. Telkens we er op vakantie gaan, beseffen we hoe nietig de mens is ten opzichte van de grootte van de natuur. Dit gevoel ervaren we ook wanneer we opkijken naar de sterrenhemel. Wetenschap vloeit ook door onze aderen: toen we in het huwelijksbootje stapten, werkten we beiden nog aan ons doctoraat (Bram in de wiskunde en Erin in de biologie), en we leerden elkaar ook kennen op de Universiteit Hasselt. Daarnaast zijn we enorm dankbaar voor onze vrienden en familie die ons altijd door dik en dun gesteund hebben. Onze ceremoniemeester Kristof wist uit al deze ideeën een concreet voorstel te distilleren waaruit onze symboliek tot stand is gekomen. Samengevat kunnen we zeggen dat onze symboliek voortvloeyde uit de bewondering die we hebben voor de natuur en het heelal enerzijds, en de verbondenheid met familie en vrienden anderzijds.

*Erin en Bram verbinden sterren tot hun  
persoonlijk sterrenbeeld*

### Hoe ervaren jullie deze symboliek in jullie plechtigheid of leven?

Omdat de symboliek deel uitmaakt van onze persoonlijkheid, neemt deze voortdurend plaats in ons dagdagelijks leven. Zo wordt het wetenschappelijk aspect van de symboliek weerspiegeld doordat we altijd alles in vraag stellen en nieuwsgierig zijn opgesteld. Een vakantie naar de bergen kan natuurlijk ook niet ontbreken als het aankomt op onze liefde voor de natuur, al vinden we het jammer dat we geen raket





*Lobke, Hendrik...  
en hun wijvat.*

hebben om alle sterren en planeten in al hun glorie te kunnen aanschouwen zoals een astronaut dat kan. Het sluitstuk van de symboliek, de verbintenis via het koord, is iets dat we iedere dag via onze liefde voor elkaar en onze naasten beleven. We hopen in de loop van ons huwelijk nog veel meer sterren (lichtpuntjes) te mogen verwelkomen en misschien worden we zelf sterren in het sterrenbeeld van anderen. Graag beschouwen we dan ook ons sterrenbeeld, dat vorm kreeg tijdens de ceremonie, slechts als een start voor de opbouw van een veel groter universum.



© Stijn Swinnen

## LOBKE EN HENDRIK, GETROUWD IN 2022

### Wat hield jullie symboliek in?

Wijn was onze symboliek. We houden allebei van een lekker wijntje ;) Voor ons staat dit symbool voor een leuke avond vol vriendschap en liefde. Net als liefde kan wijn jaar na jaar evolueren, en ontdek je steeds nieuwe smaken. Een goede wijn maken vraagt heel wat tijd en toewijding, net als een relatie. Als je het koestert van de eerste stap, heb je een wijn vol karakter.

### Hoe kwamen jullie tot deze symboliek?

De eerste keer dat we elkaar leerden kennen, wilde Hendrik me trakteren op een glas wijn. Helaas bleek aan de bar dat hij niet genoeg geld had en mocht ik niet alleen mijn eigen wijntje betalen, maar ook Hendriks pintje. Dat eerste wijntje maakte direct indruk...

Voor ons is trouwen zeker niet de laatste stap. Net als een goede wijn die net gebotteld is, geloven we dat onze relatie elke dag een beetje beter wordt.

Kristof hielp ons tijdens de vele gesprekken om de symboliek verder uit te diepen. We merkten snel dat deze symboliek goed bij

ons paste en we kregen veel ideeën hoe we hiermee aan de slag konden. De wijnrank stond op onze uitnodiging, in de wijnton konden gasten hun wensen deponeren, mijn trouwkleed was niet wit, maar champagne.

### Hoe ervaren jullie deze symboliek in jullie plechtigheid of leven?

Een goede wijn gaat altijd om evenwicht. Dat is in een relatie niet anders. Wat ons als koppel sterk maakt, is dat we elkaar goed aanvullen en in evenwicht brengen. We hadden enkele vrienden die ons beiden apart kenden, en verbaasd waren dat we zo'n goed koppel vormden. Lobke staat bekend als punctueel, een sterk karakter, oog voor detail. Hendrik laat de dingen graag op z'n beloop, en houdt niet van te veel confrontatie. We vullen elkaar goed aan, zoals een lekker glas wijn een maaltijd naar een hoger niveau kan tillen.

We delen graag een fles wijn met vrienden en genieten samen van gezellige avondjes gevuld met goede gesprekken en humor. Maar het meeste genieten we nog steeds van elkaar.







*Wat is een rite?', zei de kleine prins  
'Dat is ook een vergeten begrip', zei de vos.  
'Een rite maakt dat de ene dag verschilt van  
De andere dagen,  
Het ene uur van alle andere uren.'*

*De Kleine Prins  
Antoine de Saint-Exupéry*



## GEBOORTEPLECHTIGHEID MATHÉO, AUGUSTUS 2023

Gwendolyne en Gunther deden, enkele maanden na hun huwelijk in 2022, opnieuw een beroep op het huisvandeMens, ditmaal om de geboorte van hun zontje Mathéo te vieren.

### Wat hield jullie symboliek in?

Voor de geboorteviering van ons zontje maakten we gebruik van een schelp, waarin zand en stenen lagen. De blauwe kleur van de schelp stond symbool voor de zee. In het zand werden nadien zeehondjes geplaatst, waarop de aanwezigen een boodschap geschreven hadden voor ons zontje.

De zeehond is de knuffel die we gekozen hebben voor ons zontje en waarvan de karaktereigenschappen nauw aansluiten bij die van ons. Het zand, effectief zeezand geschept door familieleden, stond voor de veilige thuishaven, en stenen vormden een dijk. Deze stenen vormden een link naar onze trouw. Ze werden op onze trouwplechtigheid gebruikt als symboliek en stonden nu symbool voor de steun van vrienden en familie.

### Hoe kwamen jullie tot deze symboliek?

We zochten een symboliek die gelinkt kon worden aan de symboliek die gebruikt werd tijdens onze huwelijksplechtigheid. Tijdens deze plechtigheid hadden we gebruik gemaakt van stenen, gezocht door familieleden, als zijnde onze bagage. Vermits we als knuffel een zeehond gekozen hadden, wilden we graag ook een link hiermee. Op het geboortekaartje van ons zontje was de achtergrond een zee en ook hiermee wilden we graag een link leggen. Zo kwamen we op het idee om zelf een 'mini' strandgebeuren te bouwen. De stenen konden gebruikt worden als dijk die het geheel samenhoudt en ze verwezen naar de vorige symboliek. Het geheel paste bij het idee van de zeehond en zijn manier van leven.

### Hoe ervaren jullie deze symboliek in jullie plechtigheid of leven?

De symboliek stond telkens voor een centraal idee in de plechtigheid en zorgde ook voor een link met ons dagelijks leven. Tijdens de huwelijksplechtigheid was er een grote link naar de bagage in de kofferbak, omdat auto's vaak een



*De peter van Mathéo plaatst zijn zeehondje op het strand.*

belangrijke rol in ons leven spelen/gespeeld hebben. Tijdens de geboorteplichtigheid stond ons idee van knuffel centraal. De symboliek zorgde voor een mooi geheel tijdens deze plechtigheid en zorgde voor interactie met alle aanwezigen. De stenen met boodschappen & de zeehondjes met wensen kunnen we op deze manier bijhouden en lezen op eender welk tijdstip. Ze zorgen voor een blijvende mooie herinnering aan twee bijzonder prachtige dagen in ons leven.



Flamboyant nr. 1 (2016)

# EEN TIJD VAN **(BLIJVEN)** GAAN

Doorheen onze geschiedenis creëren we rituelen en plechtigheden om bewust om te gaan met overgangsmomenten, of het nu gaat over geboorte of afscheid, of de overgang naar een andere fase in ons leven. Dit magazine is aangekomen bij een dergelijk overgangsmoment, waarbij het zal transformeren van de huidige vorm in een andere. Een gedaanteverwisseling, zeg maar. Uiteraard heeft dat zijn redenen en zijn wij van de redactie niet over één nacht ijs gegaan. We hebben mogelijkheden en omstandigheden zorgvuldig afgewogen om tot een besluit te komen over de te begane weg. Het feestnummer dat u nu leest, voelt voor ons aan als een feestelijk eerbetoon aan de Flamboyant van de voorbije jaren. Laat ons even stilstaan bij al het goede dat geweest is.

In 2016 werden de krachten gebundeld van verscheidene lokale bladen binnen onze provincie, om een groter bereik te hebben en meer slagkracht. Naast de bekendmaking van de werking en de evenementen was er nu ook meer ruimte voor interviews en artikels

rond thema's die ons als vrijzinnig humanistische gemeenschap na aan het hart liggen. Het mag duidelijk zijn: daar werd dankbaar gebruik van gemaakt. 30 nummers lang werd er diepgaand ingegaan op diverse onderwerpen en konden bekendere en minder bekende medehumanisten hun visie met ons delen. Heel wat creatieve en nieuwsgierige redactieleden hebben het project in die tijd mee gedragen.

Uiteraard zullen het voor ieder van u andere edities zijn die het meest zullen bijblijven, net zoals ieder van u allicht ook andere favoriete rubrieken heeft gehad, van de columns, recensies tot de kalender. Van bij de oprichting van de Flamboyant werd duidelijk gesteld dat het blad in eerste instantie een vehikel zou blijven voor regionaal nieuws en plaatselijke activiteiten. In de nieuwe vorm, na de ontpopping, zal de focus nog meer daarop liggen en wordt de overige inhoud beperkt.

We gaan naar een compacter formaat, met nog steeds alle informatie over wat

er gebeurt binnen het Vlaams-Brabants vrijzinnig humanisme. De Flamboyant wordt zo ecologischer en economischer, zal makkelijker passen in uw brievenbus en in uw mailbox, naargelang wat u verkiest. Door deze transformatie is het voortbestaan verzekerd en kan dezelfde frequentie van verschijnen worden aangehouden. Toch gaat deze verandering onvermijdelijk gepaard met een verlieservaring. Net daarom is het belangrijk om erbij stil te staan.

Wij nemen afscheid van de Flamboyant zoals die was en zijn blij voor de gedeelde momenten, voor de interessante inzichten en de praktische informatie die we er konden terugvinden. We verwelkomen de opvolger, geboren uit de Flamboyant, die zijn eigen pad zal uitstippelen en begin 2024 een eerste keer te bewonderen zal zijn. Met een nieuw elan en een hoopvolle blik op de toekomst.

**Nils Van den Bergh**

\* THEMA FEESTEN EN PLECHTIGHEDEN \*

# PLECHTIG, VRIJZINNIG EN VRIJWILLIG

De eerste vrijzinnige plechtigheid die ik meemaakte, in de zin van ‘ik was er, maar maakte ze niet mee’, is meer dan 50 jaar geleden. Wat een schok om dat neer te schrijven...

Ik was twaalf en alle kinderen van zedenleer van de wijk waar ik woonde – en dat waren er veel in het Stedelijk Onderwijs – kregen een Feest van de Vrijzinnige Jeugd. Veel herinner ik me er niet van, behalve dat het in een grote feestzaal was, dat mijn uitgebreide familie van vier generaties erbij was en dat we achteraf in een vermaard ijssalon vlakbij een tafeltje hadden gereserveerd voor een extra feestelijke toets.

Het was ook het jaar van mijn eerste diploma, dat in de nadien uitgebrande stadsfeestzaal op de Meir werd gevierd. Het regende die dag. Het witte jurkje dat mijn moeder voor me had genaaid, was niet bestand tegen het natgeregende rode kaftpapier dat rond mijn diploma gewikkeld zat. Die pijnlijke vlek op mijn borst waar ik het belangrijke document gekneld had, die herinner ik me stellig.

De volgende vrijzinnige plechtigheid in mijn leven was een pijnlijke. We fastforwarden een jaar of vijftien en mijn vader sterft op zijn drieënvijftigste. De man die we toegewezen kregen vanuit de vrijzinnige wereld, en die ik tot vandaag onvoldoende bedankt heb, moet een voorloper zijn geweest van de eerste moreel consultants. Ik wou dat ik zijn naam kende. Ik zou hem gaan opzoeken.

Mijn moeder, mijn zus, mijn broer en ik hadden thuis een lang en intensief gesprek met hem. Een persoonlijk gesprek. Een écht gesprek.

Het afscheid van mijn vader was een bijzonder publiek afscheid in het kersverse crematorium van Antwerpen met honderden mensen die wij nog nooit hadden gezien. Maar de man die de plechtigheid leidde, zorgde ervoor dat wij als familieleden toch het gevoel hadden dat wij van onze Pa afscheid namen.

Fastforward alweer een goeie dertig jaar en ik ben net gestopt met officieel werken. Toeval-boven-toeval raak ik op een zaterdagochtend in gesprek met een moreel consultant in Hasselt. Ik was voor iets heel anders in het Vrijzinnig Punt daar, maar zij vertelde me dat ze aan een plechtigheid aan het schrijven was, een huwelijksplechtigheid. Een week of wat later werd ik in

Hasselt ‘op de rooster gelegd’ over mijn vrijzinnigheid – aangeboren en vanzelfsprekend – en nog een week of wat later spoorde ik naar Antwerpen voor een opleiding Plechtigheden gegeven door de onvolprezen Denise en Maarten.

Het was een verademing te weten dat je op veel manieren vrijzinnig kan en mag zijn en dat de soms verkrampde houding van een leerkracht zedenleer in T., want daar was ik intussen beland, niet hoeft. ‘Zeg nooit Kerstboom, maar Joelboom’, oreerde ze tegen mijn lagerschoolkids. Ik wist met stellige zekerheid: dit was niet *mijn* vrijzinnigheid.

En met die opleiding was de bal aan het rollen. Ook in Leuven nam ik contact en aangezien daar een groot personeelsprobleem was, rolde ik van de ene plechtigheid in de andere. Wat een feesten telkens! Niet dat ik blijf plakken, één glaasje en felicitaties voor het koppel en ik ben ervandoor. Het blijft immers een hybride situatie: je bent deel van het feest en toch ook weer niet. Je bent een professionele buitenstaander die ontzettend veel vrij intieme details weet over de mensen die trouwen, maar nadien besta je niet meer.

Het proces van een eerste verkennend gesprek via een vragenlijst en een diepte-interview naar een afrondend gesprek en de ceremonie zelf, geeft je een unieke inkijk in de twee mensen, in het koppel en hun levens samen. Maar ook hun families: over papa spreken we niet. Geen van de ouders geeft een speech, want anders kaapt moeder A de hele ceremonie...

Als alles goed gaat, komen mensen na de ceremonie vragen: ‘Hoe lang ken je X en Y al? Toch al jaren?’

In één geval was het eerlijke antwoord twee weken, maar dat was dan ook echt een noodsituatie. En misschien was dat wel mijn favoriete ceremonie ondanks de gehaaste omstandigheden. Het koppel was bijzonder open en gul met hun verhalen en onze band zat meteen goed. Op de dag zelf was het dertig graden, de ceremonie vond plaats in een Brussels park, de Porto voor de rituele handeling – lang verhaal – bleef maar verdwijnen en de halve gay-community was aanwezig, inclusief een blijkbaar befaamde dragqueen in volle uitrusting, die recht van de Gay Pride in Antwerpen kwam om mee het huwelijk van haar vrienden te vieren. Wat een feestje!



In de lange rij van relatieplechtigheden zijn er sommige die vervagen, andere die blijven hangen. Om verschillende redenen. De eerste keer herinner je je natuurlijk sowieso... Het was een koppel dat al jaren samen was en twee zontjes had van eind lagerschoolleeftijd. Die zouden ook spreken op de ceremonie maar waren onzeker over wat ze moesten en mochten zeggen. Het was heerlijk om samen met die twee flapuiten een tekst te maken. Ze brachten hem op de ceremonie als een soort stand-upact in hun witte hemdjes, zijden gilet, broek in de plooi en glimmende schoenen. Geen droog oog in zicht.

Of zo was er de plechtigheid in een 'ontwijd' kerkje. Ontwijd was het, maar dat betekende niet dat het neutraal was. Deze mensen waren overtuigd vrijzinnig, maar ze hadden de locatie gezien op een moment dat er een geboorteplichtigheid was en die mensen hadden kennelijk een en ander verstoep.

Voor een ceremonie ben ik meestal een klein uurtje voor aanvang aanwezig en samen met enkele aanwezigen, onder andere een bijzonder gemotiveerde vriend-dj, hebben we alle kruisbeelden met de rug naar de zaal gezet en wat voor de rest aan 'katholiekheden' kon verzet worden, uit het zicht gezet. Beetje flauw? Nee, we hebben goed gelachen, en al helemaal met de muziekkeuze van de dj voor de ceremonie begon. Ik wist niet dat er zoveel duivels goeie muziek bestond.

Of dan was er de trouw van de beste vriendin van mijn dochter, waar het even niet de goeie kant op ging.

De ceremonie was ook in een Brussels park. Alles was prachtig versierd, een ontbrekende micro en pupiter werden door bevriende muzikanten voorzien, en iedereen was perfect voorbereid. Nu had één van de sprekers ondanks herhaaldelijke vraag zijn speech niet doorgestuurd. Die wil ik graag vooraf lezen, niet om ze te censureren of de dt-fouten eruit te halen, maar om ze op het beste moment in te lassen in de ceremonie of om niet te fel met de sprekers te overlappen in wat ik zeg. En ook omdat het koppel soms expliciet vraagt om iets niet te vermelden, en dan vind ik het mijn rol om dat door te geven aan de sprekers, moesten zij zo'n onderwerp toch aansnijden. Maar de bruidegom zei: ach, laat hem maar doen, komt goed. En zo geschiedde...

De bruid is Duitse, maar spreekt perfect Nederlands, haar ouders en zus waren op dat moment volop Nederlands aan het leren.

En de 'komt goed'-vriend bestond het om in het begin van zijn speech een referentie naar de nazi's te maken.

De bruid maakte oogcontact met mij, misschien nog meer verast en geschokt dan ik, we haalden samen de wenkbrauwen op en zuchtten. Ook in de zaal werd de adem ingehouden.

Gelukkig was het Nederlands met regionale tongval veel te snel gegaan voor de Duitse familie. Don't mention the war...

Zoveel ceremonies, zoveel levensverhalen, zoveel creativiteit, zoveel fijne momenten en anekdotes... Ik kan me nog altijd geen beter vrijwilligerswerk bedenken!

**Sonja Callay**



\* THEMA FEESTEN EN PLECHTIGHEDEN \*

# FEESTEN- JOURNAAL VLAAMS-BRABANT 2023

Als er een bacterie of virus bestaat waardoor je verlaafd kan raken aan Lentefeesten en Feesten Vrijzinnige Jeugd, dan heb ik dat zeker te pakken. 😊 Jaren heb ik als educatief medewerker van het Humanistisch Verbond voor Vlaams-Brabant de Feesten afgeschuimd en nu ik op pensioen ben, blijft dat in het voorjaar mijn favoriete bezigheid. Ik ben dit jaar zelfs een paar keer gaan gluren bij de burens. Ik hoop dat mijn journaal opnieuw zorgt voor wederzijdse inspiratie, maar het is ook bedoeld als een blijk van appreciatie voor al die hardwerkende organisatoren, leerkrachten NCZ en bestuursleden die er toch maar weer, vrijwillig, voor gezorgd hebben dat vele kinderen ook in 2023 een onvergetelijk, vrijzinnig overgangsfest konden beleven.



**Zondag 5 maart** start ik op uitnodiging van Janine in CC De Warandepoort te Tervuren waar het allereerste **FVJ** van het jaar wordt georganiseerd door het (Humanistisch Verbond) **HV Druivenstreek**. Het feest gaat door in twee opeenvolgende sessies voor in totaal 90 kinderen van scholen in Moorsel, Tervuren, Vossem, Kortenberg, Overijse en Hoeilaart. Het thema is 'Onderweg', geïnspireerd door het gelijknamige lesboekje van Nancy Brouckmans en Freya Vlerick. Eén voor één zetten de scholen hun beste beentje voor om via verschillende invalswegen te tonen hoe zij hun 'onderweg' naar volwassenheid hopen te beleven. Daarin is veel plaats voor belangrijke vrijzinnig-humanistische waarden als gelijkwaardigheid, respect, solidariteit, vrijheid, verantwoordelijkheid, vrij onderzoek, kritisch zijn... Ook met milieu, dieren, natuur, oceanen en bossen zijn de kinderen erg begaan.

Maar er worden eveneens levenswijsheden gedeeld zoals 'Heb geduld' en 'Geluk is voor iedereen iets anders'. Ze geven ook tips met een knipoog naar de volwassenen o.a. dat ze hun levensweg zelf wel zullen bepalen; en een wijsheid voor hun ouders en voor zichzelf nl. dat die levensweg wel eens helemaal anders zou kunnen uitdraaien dan ze oorspronkelijk hadden gedacht. Bottomline: ze zullen het zelf wel uitzoeken en ze zullen uiteindelijk wel zelf komen tot hun eigen identiteit. De verschillende acts van de kinderen zijn inventief, origineel en gevarieerd en vervelen geen seconde. Ze vormen een mooi evenwicht met het meer officiële gedeelte van het feest dat bestaat uit een introductie door voorzitter Robert en dat wordt afgesloten met de naamafroeping en uitreiking van de medailles, door de leerkrachten NCZ op een bescheiden manier van diepere betekenis voorzien. Er staat ook bij het buitengaan nog een plantje klaar om af te geven aan de ouders. Kortom, een FVJ met een mooi evenwicht tussen waardeoverdracht en kindvriendelijkheid waarbij niemand wordt vergeten. Dit is een feest van en voor de kinderen.

Proficiat!



Iets wat ik nog altijd spijtig vind, is dat er bijna geen recepties meer volgen na de Feesten. Maar daar kunnen de comités niets aan doen. Als men geen rijkge vulde afdelingskas heeft, is dat geen haalbare kaart. Het vergt ook de bijdrage van voldoende vrijwilligers om het werk voor iedereen, ook voor de minder jonge, hardwerkende vrijwilligers onder ons, haalbaar te maken. Volgens mij een gemiste kans om de uitstraling die het feest op zich teweegbrengt, ook achteraf te bestendigen...

Iets dat dan weer positief geëvolueerd is door het uitwijken naar zalen met professionelere accommodatie, is dat een professionelere voorstelling kan worden neergezet waarbij ook de kinderen beter verstaanbaar zijn en alle bedoelde boodschappen ook effectief kunnen worden overgebracht. Dat is ook een verademing voor al die hardwerkende vrijwillige technici die al jaren hun tanden hebben stukgebeten op inferieure apparatuur. Over geduld en inventiviteit gesproken! Het is ook eens tijd om hen daarvoor een pluim te geven. Bij deze...

Op **18 maart** begeef ik mij richting het GC Gerard Walschap in **Londerzeel** voor het eerste **Lentefeest** van 2023. Bij Lentefeesten wordt er vaak gekozen voor een theatervoorstelling omdat voor 6-7-jarigen op een podium staan meestal te intimiderend is. Een hele voorstelling met hen in elkaar knutselen is zeker uit den boze. Dus buiten een minieme acte de présence en/of bij een beperkt plechtig moment worden zij gevrijwaard van een mogelijk 'traumatiserende' podiumervaring. 😊  
In Londerzeel richt voorzitter Marc zich eerst tot de Feestelingen voor een kindvriendelijk bezinningsmomentje over wat 'groter worden' allemaal met zich meebrengt. En dan is het de beurt aan het multiculturele gezelschap 'Kundabuffi' met hun programma 'Muzikale reis rond de wereld'. Ik had hen vorig jaar al aan het werk gezien en was toen al enorm onder de indruk. En ook nu was het opnieuw genieten van wat ik met grote onderscheiding tot de beste animatie benoem die ik tot nog toe heb gezien op al de door mij over de jaren bezochte Lentefeesten – en dat zijn er behoorlijk wat.

Er is nu eens geen leerthema dat deze voorstelling niet bevat. Enthousiast naar voren gebracht door Patrick en zijn 'vriend uit Burkina Faso' en permanent gekleurd met muziek. (Culturele) identiteit, diversiteit, nationaliteit (we maken een wereldreis), verbondenheid, solidariteit, ecologie... Enkele waardevolle boodschappen: 'De aarde zorgt voor ons, dus moeten wij ook 'aardig' zijn voor de aarde'; 'Van mensen die anders zijn kan



je meer leren dan van mensen die hetzelfde zijn'; 'Wij zijn allemaal verbonden door de aarde, wij delen bijvoorbeeld de lucht, wij ademen de lucht in die elders wordt uitgeademd'; 'De natuur werkt in alles samen, want samen ben je sterker, waarom kunnen wij dat dan niet?'; 'Rijk zijn heeft niet te maken met hoeveel geld je hebt.' - hij toont allerlei speelgoed dat kinderen gemaakt hebben van gerecycleerd materiaal; 'Overal zit muziek in en overal heeft men muziek en die is overal anders' - hij toont ook diverse, vaak zelfgemaakte muziekinstrumenten. Ik kijk toe met even grote ogen als de jonge feestelingen en bij uitbreiding de volledige propvolle zaal. Het ritme werkt aanstekelijk. Het zal 'straf' moeten zijn, dat wat dit kan evenaren. Met dank aan Nini van HV Londerzeel om Kundabuffi te introduceren op de Feesten in Vlaams-Brabant.

**25 maart** baan ik mij een weg naar het Huis van de Tolerantie waar een nieuwe formule van het **Leuvense Lentefeest** op het programma staat. De Feestelingen worden samen met hun ouders op 'Groeiucht' gestuurd door Leuven. Er wordt met tijdsloten gewerkt waardoor er in het Tolerantiehuis vanaf 13u een constante va-et-vient is van mensen die waarschijnlijk voor het eerst binnenkomen in een vrijzinnig huis. Goed gezien van het Leuvense feestcomité! Want naast de verspreiding van algemene info over de georganiseerde vrijzinnigheid, kregen ook de leerkrachten tussen de inschrijvingen door meer tijd om nog wat te keuvelen met de deelnemende gezinnen. Er wordt bij aankomst ook een drankje en borrelhapje voorzien waardoor het 'wachten' – tot de voorziene vertrektijd – in de gezellig ingerichte 'lounge' nog wat aangener wordt gemaakt. De Groeiucht is een wandelzoektocht waarbij leuk en leerrijk elkaar mooi aanvullen. Voor onderweg zijn er ook bonnetjes voorzien om in te ruilen voor een ijsje en voor een bloemetje voor de ouders. Bij hun terugkeer in het huis van de Tolerantie krijgen de Feestelingen dan ten slotte nog hun cadeautjes en mogen zij, samen met hun familie en/of alleen, nog op de

foto met een levensgrote Knubbe (alias Gagik) en dit onder een kleurrijke regenboog van ballonnen. Het kindvriendelijke evaluatieformuliertje toont dat ondanks het wisselvallige weer deze Groeiucht-editie van het Lentefeest door iedereen goed werd gesmaakt. Volgend jaar waarschijnlijk meer, hopelijk met beter weer. 😊







**De dag erna** ben ik ondanks het kersverse zomertje tegen 10u in de mooie, bomvolle 'Manège', zusterzaal van CC De Kruisboog in Tienen, waar het **Lentefeest** van de **Tiense Vrijzinnige Kring** doorgaat. Na de traditionele inleiding van voorzitter Georges, is het clownsduo 'Urki en Purki' opnieuw van dienst om kinderen en ouders te entertainen. Alhoewel het entertainmentgehalte primeert op de inhoud, en de dialogen soms wat langdradig zijn, werkt

de interactie aanstekelijk, zowel bij de Feestelingen als bij hun familie. Per slot van rekening wordt de voorstelling toch gevolgd door een uitgebreid meer duidend gedeelte dat speelser en nog meer op kindermaat is dan de vorige jaren. Iets dat ik alleen maar kan toejuichen. Goed gedaan door vrijzinnig-humanistisch consulent, Kristof en oudgediende, Joske! Afgesloten wordt er met de naamafroeping en cadeautjes onder het toezien van alweer een levensgrote Knubbe, die nog steeds niet aan populariteit heeft ingeboet. Dit keer heb ik geen weet van zijn identiteit. Sorry Tiense Knubbe! 😊 Ook is een bloemetje voorzien dat door de Feestelingen aan de ouders wordt overhandigd, toepasselijk muzikaal ondersteund door 'The Circle of life' uit 'The Lion King'. Een receptie is door praktische en financiële omstandigheden ook hier niet meer aan de orde...

Zo kan ik tijdig vertrekken naar mijn volgende bestemming: het mooie Castelhof in Sint-Martens-Bodegem (Dilbeek) waar ik te gast mag zijn op het **Lentefeest** van de **Gemeentescholen Dilbeek** van Tineke en Dorothée. Spijtig genoeg is ook hier de aanhoudende regen de 'partycrasher' van het hoofdzakelijke 'buitengebeuren', maar dat kan de pret niet bederven want creatief als de leerkrachten zijn, wordt er met enige aanpassingen een 'binnenversie' in mekaar gebokst. In vier workshops met doorschuifstelsel focussen de Feestelingen op het leren van nieuwe dingen en technieken, het op de proef stellen van hun doorzettingsvermogen, het filosoferen over het leven, 'wie ben ik?', 'wie ben jij?'. Maar ze moeten ook samenwerken, solidair zijn en goed nadenken. Bij dit alles worden de actieve leerkrachten ondersteund door Max, die als 'erbetoon' aan de fakkel de Feestelingen leert om vuur te spuwen 😊, maar ook om te jongleren en ballonnen te plooiën. Johan is ook steeds van de partij in Dilbeek. Hij is een filosofische multi-instrumentalist die de feestelingen o.a. de Ang-Klung leert kennen waarmee hij ze allemaal samen muziek laat maken. Kunstenaars Wendy die ook zorgt voor de foto's is er ook weer bij en last but not least Nancy, van ex-leerkracht NCZ omgeschoold naar heks 😊, die de Feestelingen met haar enthousiasme en vertelstijl spelenderwijs laat nadenken en samenwerken. Dit jaar geflankeerd door haar dochter Jitske, ook heks. 😊

Hier was er ook een receptie die, tussen de buien door, buiten werd vergast op o.a. een vuurspuwact van master Max. Dit Lentefeest is altijd een plezier om mee te beleven.

**Op 15 april** ben ik present in het PISO in Tienen voor het **FVJ**. Gelukkig is het een schitterende dag want de meeste activiteiten gebeuren buiten. Alhoewel blijkt dat dit ook niet altijd een zegen is, want een ijverige werkracht in de buurt is aan de slag met een slijpmachine en speelt permanent 'partycrasher' tijdens het toonmoment. Maar dat kan de pret niet drukken. Opnieuw zijn Kristof en Joske de sprekers van dienst. Tijdens de plechtigheid zorgen zij voor de presentatie en een uitgebreide duiding over het Feest, NCZ en de vrijzinnig-humanistische waarden. De Feestelingen hebben eerder al een escaperoom-activiteit achter de rug. Op het plechtig moment tonen ze een graffitibord met hun naam, iets dat ze zelf creëerden, elk in hun eigen stijl. Ze demonstreren ook samen met Kurt hoe je muziek kunt maken met alledaags (gerecycleerd) materiaal. Ten slotte 'springen' zij ook hier samen 'de wereld in'. Voor de aanwezige ouders is er nog een bloemetje en er is na afloop ook een receptie.

**22 april** is 'a very busy day'! Er zijn die dag maar liefst vier Feesten. Met de beste wil van de wereld kan ik niet op allemaal aanwezig zijn. Tenminste als ik niet meer tijd in de auto wil doorbrengen dan op de Feesten zelf. Maar dat is geen probleem voor de betrokken leerkrachten van de afgefallen Feesten want ik krijg van hen zonder probleem het scenario doorgestuurd en ook een paar foto's zodat ik mij toch een beetje een beeld kan vormen van hoe het daar verlopen is en zij dus ook kunnen opgenomen worden in dit Feestenjournaal.

**Het eerste Feest** op afstand is dat van Nancy en Marijke in **Ninove**. Daar waar **Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen** elkaar tegenkomen. Het is een **spin-off van FVJ Halle**. Maar hier worden ook de 6-jarigen mee betrokken. Het is dus m.a.w. een **combifeest**. In de voormiddag worden o.a. naamkaartjes en T-shirts 'gepimpt' in overeenstemming met de eigen persoonlijkheid. Bij de T-shirts werd al een voor iedereen identiek sjabloon opgedrukt zodat ook de minder artistieke kindergeesten een basis hebben van waaruit ze kunnen starten. Ook wordt er een cadeautje ineen geknutseld als verrassing voor de ouders. Dit jaar is dat een vlinder, het Japans symbool voor geluk. Er wordt ook gerepeteerd voor een voorstelling waarop de ouders zullen worden vergast tijdens een zittende receptie. Tijdens deze voorstelling wordt het Feest met als thema 'Leve de kinderen', NCZ, vrijzinnig-humanisme en de Fakkel geduid door de leerkrachten en de kinderen. Er wordt ook gezongen en gedanst.

Nancy maakte mij ook attent op een historisch weetje. De op vele Feesten en ook in Ninove gebruikte tekst over de betekenis van de Fakkel is jaren geleden geschreven door één van mijn eerste contacten binnen de vrijzinnigheid, nl. toenmalig 'moreel consulent' en secretaris van de Oudervereniging voor Moraal, Liesje Ver Braeken en dit onder de titel 'Met wijsheid, kracht en schoonheid die grote wereld in...'. Zo leert een Feestenfanaat toch ook nog elke dag ietsje bij, zie. 😊

**Tweede Feest** dat ik die 22<sup>ste</sup> niet heb kunnen halen, was het **Lentefeest** van **Feestcomité Heist-op-den-Berg**, waar Cynthia zo vriendelijk was om mij het scenario toe te sturen. Bij dit Feest komen **Vlaams-Brabant en Antwerpen** mekaar tegen. Thema: 'Een nieuw begin', met een knipoog naar Aladdin. 49 kinderen uit scholen in Hulshout, Heist-op-den-Berg, Zonderschot, Pijpelheide, Voortkapel, Rillaar en Aarschot zetten hun beste beentje voor. Zoals steeds houdt de voorstelling perfect het midden tussen duiding rond de betekenis van het Lentefeest, NCZ, vrijzinnig-humanistische waarden, de Fakkel... afgewisseld met liedjes, dansjes en toneeltjes. Dit gebeurt door een presentatieduo van twee oudgedienden, Gaby en Nicole en wordt op kindermaat aangevuld door de kinderen zelf. De ouders krijgen een zelfgemaakte wensbloem met persoonlijke boodschap om hen te bedanken voor de goede zorgen. Maar ook aan accessoires en versiering werd het nodige werk besteed. Ook wordt nog een eigen geschreven tekst over zedenleer gebracht op de muziek van 'Een nieuw begin' uit de tekenfilm Aladdin. Het Feest wordt afgesloten met de naamafroeping en een receptie op uitnodiging. Als je het mij vraagt, kan je niet vollediger zijn in het duiden van de bedoeling van een Lentefeest en alles wat eraan vasthangt en dit zonder aan kindvriendelijkheid in te boeten. Wie het nu nog niet verstaan heeft, zal dat ook nooit doen, vrees ik. 😊

**Waar ben ik dan wel geweest ?** In de voormiddag ben ik naar het **FVJ** van **Leuven** geweest. Net als hun Lentefeest ook dit in een nieuwe vorm. De Schuur van Tuur is een 'boerenspeeltuin' in Sint-Joris-Winge en blijkbaar ook intrigerend voor de kinderen omdat de boerin heeft meegedaan in 'Boer zoekt vrouw' of in haar geval 'boerin zoekt man'. 😊 Leuke plek moest het geen varkenskwekerij zijn, maar daar hoef je niet mee geconfronteerd te worden als je dat niet wilt. In de voormiddag wordt er door de kinderen tijd besteed op de boerderij. Er wordt kennisgemaakt met de dieren op het erf, o.a. met Tuur (van de Schuur), de ezels en ze krijgen wat weetjes mee van een boerderijmedewerkster. Er zijn ook een paar buitenactiviteiten o.a. met dé boerin Cathy. 😊 Het weer zit niet echt mee, maar ook binnen is er vertier met plezier. Rondrijden op minitractorpjes, ravotten op hooibalen... Ondertussen bereiden de leerkrachten de middagactiviteiten voor. Na een zak frietjes van de plaatselijke food-and-drinks-truck in de schuur, starten er diverse workshops. Er wordt gewerkt rond verschillende vrijzinnig-humanistische waarden die later op de achterkant van T-shirts worden aangebracht. Er wordt ook individueel gefilosofeerd over wat het begrip 'vrijheid' voor elk van de Feestelingen kan betekenen, er worden 'groei-doosjes' geknutseld en een lied rond cyberpesten geïllustreerd voor de voorstelling met plechtigheid die aansluitend zal plaatsvinden. Om half vier worden ouders en familie dan ontvangen en om vier uur gaat de voorstelling met plechtigheid van start, 'gehost' door Sallie, de drijvende kracht achter de Feesten in Lier. De namiddag maak ik niet actief mee. Want voor de frietjes ben ik inmiddels al op weg naar het verre Limburg voor het volgende Feest.



**Mijn bestemming is Kattevennen in het Nationaal Park Hoge Kempen.** Alleen de naam al klinkt veelbelovend voor een kattenliefhebster als ik. 😊 Daar heb ik rendez-vous met het **Vlaams-Brabants-Limburgs Feestcomité Libra**. Maar het is pas na vele plaatselijke omzwervingen dat ik op mijn bestemming aankom. Ondertussen hebben de Feestelingen er al een dagje met activiteiten op zitten. De Lentekindjes zijn vanmorgen aangekomen. Thema van het **combifeest**weekend: 'Iedereen straalt'. Wat heb ik hier gisteren al gemist: kennismakingsspellen, een avondwandeling en een quiz. Vanmorgen bezochten de kinderen Cosmodrome en vanmiddag konden zij workshops djembé en wereldmuziek volgen, 'happy stones'

en theelichtjes maken, hun slotdansje voorbereiden... Met dank aan Carina, Tiny en Josette voor de 'update' en de Limburgse gastvrijheid. 😊 Na de avondsnaak worden om half zes de ouders ontvangen in de sporthal en omdat die niet met gewone schoenen mag betreden worden, hebben de inventieve leerkrachten gezorgd voor schoenhoesjes. 54 Lentekindjes en Feestelingen zorgen samen met de leerkrachten voor de duiding van het Feest en brengen om de beurt een dansje met een knipoog naar het thema. Ook zingen ze samen nog het slotlied 'Jezelf zijn' van Niels Destadsbader: 'Je bent gewoon wie je bent, want dat is jouw grootste talent'. Zowel de ouders als de kinderen krijgen dan hun geschenken en er wordt nog een vriendschapsdrankje aangeboden

aan de ouders en de kinderen. Dat drankje is heel origineel een rij drankdispensers met verschillende soorten 'fruit in water'. Leuk, lekker én niet duur!



**De dag erna** blijf ik eerst iets dichterbij huis en bezoek ik in de voormiddag GC De Bussel in Keerbergen voor het **FVJ van Feestcomité Putse Vrijzinnigen**. Opnieuw een FVJ waar **Antwerpen en Vlaams-Brabant** samenkomen, want hier nemen ook de kinderen deel uit De Cocon in Tremelo. Een perfecte plechtigheid door vrijzinnig-humanistisch consulent Peter samen met de feestelingen. Opvallend volwassen twaalfjarigen. Teksten en toneeltjes, normen en waarden, kleine en grote wereldproblemen. Traditioneel, maar geen seconde vervelend of stijf. Het Fakkelsymbool wordt opnieuw uitgediept, gekoppeld aan het gebruikelijke doorgeef ritueel van een 'brandende' Fakkelt. Prachtig mooi was ook het dansje van een feesteling op muziek waarvan de tekst perfect paste bij het concept. Afsluiten doen we met 'Jong en (eigen)wijs'. Dat zegt het helemaal. Goede upgrade, Marijke!

Op uitnodiging ging ik dit jaar twee keer over de provinciegrenzen. De eerste keer ga ik op uitnodiging van Nancy naar Destelheide in Dworp voor het al verschillende decennia georganiseerde **FVJ van Brussel**. Ik kom aan op dag twee. Dus ik laat mij weer updaten over dag één.

Na de praktische besognes en enkele kennismakingsspelletjes, start na het middagmaal het jaarlijkse 'Alienspel'. Aliens van dienst zijn de begeleiders die elk een bepaalde waarde vertegenwoordigen en 'toepasselijk' uitgedost, aan de feestelingen tips moeten geven over welke waarde ze vertegenwoordigen. De feestelingen moeten ook verschillende, aan de waarde gerelateerde, opdrachten uitvoeren. Daarmee en met het raden waar de alien voor staat, kunnen ze blokken verdienen om daarmee 'een betere wereld te bouwen'.

Daarna volgen nog enkele activiteiten, o.a. het oefenen van het traditionele 'Spring-lied'. De dag wordt afgesloten met een themafuif. Dit jaar is het thema flowerpower.

Op dag twee zijn er verschillende recreatieve 'ateliers' (dans, crea, T-shirts, cupcakes, sport en spel, impro, djembé, breakdance, skateboard, bodypercussie en yoga) en na de middag wordt er een kinderrechtenspel gespeeld. Aan elk recht is een spel gekoppeld. Er wordt gewerkt met een doorschuifstelsel. De dag wordt afgesloten met een plechtigheid, enkel met de Feestelingen. Kundabuffi is ook hier weer van de partij en er wordt o.a. een film vertoond van het ganse weekend, volledig professioneel ter plaatse gemonteerd door een eigen filmcrew. De sfeer in de zaal is overweldigend enthousiast. Ik observeer met open mond de perfect geoliede organisatiemachine. Maar ja, ze hebben natuurlijk al een dertigtal jaren gehad om te oefenen en dit met evenveel leerkrachten en vrijwilligers die er mee hun schouders onder zetten! 😊 Op het einde van het weekend pikken de ouders hun kinderen op, Pick-up, Kiss & Ride.

Voor volgend jaar hebben sommige leerkrachten geopteerd om met hun feestelingen slechts één enkele dag te organiseren in Dworp, andere houden het bij een weekend, enkelen kiezen voor een totaal andere formule onder de vleugels van De Rand BRUist die ook al een Lentefeest voor hun rekening nemen.

De tweede keer dat ik 'vreemd' 😊 ben gegaan was op uitnodiging van Sallie naar de **Feesten van Lier** met ook al wat jaartjes op de teller. Altijd interessant om wat inspiratie op te doen. 29 april is het **FVJ** en de dag nadien het Lentefeest in het mooie 'Den Boomgaard' in Broechem. Blijkbaar zijn de feestelingen, voor het openen van de deuren van de Feestzaal, al op schattentocht geweest. Niet zomaar een tocht, want zij gaan op zoek naar morele waarden. Door het samen uitvoeren van supercoole opdrachten met hun gezin, moeten zij op hun tocht waardevolle schatten vinden. Eens ze alle schatten gevonden hebben, gaat dan later nog een uitgebreid plechtig moment door met als apotheose de overdracht van de Fakkelt door een oudere zus of broer aan hun zus of broer die Feesteling is. In de feestzaal zijn er ook tal van denk-en-doestands voorzien die o.a. kaderen in de Fakkelsymboliek en er is ook een gezellige bar. Het **Lentefeest** had ook dezelfde bar en gelijkaardige stands. Leuk en origineel was bv. de stand om 'schoonheid' te creëren door het maken van een beertje uit een gastendoekje. Zo kon iedereen zijn eigen Knubbevriendje knutselen. 😊 Maar de revelatie was, na de korte plechtigheid, de muzikale theatervoorstelling van Nootzakelijk vzw 'Iedereen heeft talent! Ik ook?'. Deze staat stil bij de ontwikkeling van talenten. Weten onze kinderen wel wat talent is? Talenten ontdekken is hier de eerste stap. Geen typische theatervoorstelling, maar een project met een doel: 'Elk kind heeft talent! Ja, jij ook!'. De kinderen gaan samen met Lente en haar dierenvriendjes op zoek naar talent. Deze voorstelling kan, ondanks de totaal andere invalshoek, zonder moeite die van Kundabuffi naar de kroon steken. Er hoort bij de voorstelling ook een boekje met het ganse verhaal en een QR-code naar de liedjes zodat deze ook al kunnen voorbereid worden in de klas. Top interactief entertainment met een prijskaartje dat kan tellen, maar dat elke cent dubbel en dik waard is.

Ondertussen gaat op woensdag **5 mei** de eerste voorbereidende namiddag van het Open Lentefeest door in het VOC van Vilvoorde. Dit is één van de Feesten waar ik zelf aan meewerk. Ik ben de fotograaf van dienst tijdens de workshops (waarover later meer), begeleid door Kristel. Ik probeer de workshops zo goed mogelijk in beeld te brengen zodat de familie tijdens de evocatie in juni kan genieten van filmpjes met foto's en commentaren die hen vertellen hoe de workshops zijn verlopen en hoe wij de kinderen beter hebben leren kennen.

**6 mei** ga ik naar het Bolwerk in Vilvoorde voor **FVJ Vilvoorde**.

Voor het eerst geen weekend in Vilvoorde, maar een dag met workshops. 7 mei is er dan nog een toonmoment met plechtigheid en receptie, maar vermits ik dan al een ander Feesten-engagement heb, kom ik dus op 6 mei de sfeer opsnuiven. Hier blijkt bij sommige workshops nog eens hoe verbindend een weekend werkt. Want doordat de feestelingen elkaar niet zo goed leren kennen, bestaat er 'spreekschroom' tijdens interactiemomenten. Leuke workshops zijn het maken van tiny houses (letterlijk dan) 'on the beach', 'in een boom', 'in de zee'... met alleen maar scrapmaterialen en een workshop 'slapstick'.



**7 mei** is weer een heel drukke Feestendag. Mijn eerste stop is het **combifeest in Aarschot** in CC Het Gasthuis. Een combifeest is altijd een moeilijke evenwichtsoefening tussen de leefwerelden van de 6- en de 12-jarigen, maar hier in Aarschot zijn ze ook niet aan hun proefstuk toe en lopen beide leefwerelden naadloos in elkaar. Het thema is 'Als ik groot ben' en daar is iedereen natuurlijk naargelang zijn/haar leeftijd op een eigen manier mee bezig. Dus vertrekkend van de vraag die Knubbe zich, bij monde van de verteller, stelt over hoe en wanneer je groter wordt, filosoferen groot en klein over wie of wat ze in de toekomst willen zijn en delen weetjes over 'grote' voorbeelden uit het verleden zoals Charles Darwin, Martin Luther King en Albert Einstein. Rode draad zijn vrijzinnige waarden en de betekenis van de Fakkels, hier en daar opgevrolijkt door een dansje, baby- en kleuterfoto's en een vleugje humor. Top gedaan, Nele en Ilka.

In de namiddag hots ik eerst naar CC 't Vondel in Halle om daar nog een deel van de namiddagworkshops en de generale repetitie mee te maken van het **FVJ Halle**. Alles draait hier rond water. Gebrek aan of overlast door water, de relatie hygiëne en water... Zonder water geen leven! Er zijn verschillende dansworkshops waarvan de muziek steeds aansluit bij het thema. Er worden regenmakers 'gepimpt' en bloemen gemaakt uit gerecycleerde waterflessen. Er worden waterdruppels met boodschappen opgehangen en T-shirts beschilderd met 'waterthema's'. Elk jaar weer ben ik verbaasd over de creativiteit van dit uitgebreide leerkrachtenteam en de capaciteit van Kurt en Kathleen om het toonmoment met plechtigheid voor het grootste FVJ in Vlaams-Brabant perfect in goede banen te leiden en ervoor te zorgen dat de geïntegreerde vrijzinnige waarden en normen toch volledig naar voren worden gebracht door de kinderen zelf. Wie wil schitteren, kan dat. Wie liever op de achtergrond blijft, kan dat ook. Alleen bij de naamafroeping staat elk kind even een paar stille seconden in de spotlight. De leerkrachten vinden het, zoals op vele plaatsen, wel spijtig dat er, buiten de traditionele familieleden van iedereen, zo weinig vrijwilligers worden gevonden om het Feest mee te helpen ondersteunen. Zijzelf worden door de overheid meer en meer belast met administratieve taken en dat weegt op hun opdracht. Maar ondanks die toenemende druk is dit Feest door zijn solide basis van ervaring en creativiteit toch een blijvende klassieker. Volhouden daar!



Tot slot van die dag begeef ik mij naar Sint-Pieters-Leeuw waar in het Recreatiecentrum Zonnig Leven het **Lentefeest** doorgaat van **SPL & R**, dit zijn 'Den Top' in Sint-Pieters-Leeuw en 'Wegwijzer' in Ruisbroek. Buiten Tineke zie ik dezelfde workshopbegeleiders als op het Lentefeest in Dilbeek. Vuurspuwer-ballonplooiër-jongleur Max, heksen Nancy en Jitske en Johan de Ang-Klung-man. Groot gelijk! Never change a winning team! De onderliggende motivatie is uiteraard ook dezelfde. Op het toonmoment worden niet alleen de voorbije workshops, maar ook het Lentefeest in het algemeen, NCZ en de vrijzinnig-humanistische waarden en normen door de juf uitgebreid geïnterpreteerd naar de ouders en naar de kinderen toe. Dan mogen de kindjes zich allemaal even kort voorstellen, er is ook nog een evocatie van het 'Ik ben een bolletje...' -lied met Johan en zijn Ang-Klungs en verder leuke filmpjes, liedjes en versjes. Er is een mooi programmaboekje als leidraad. Een blijvende herinnering aan een super Feest.



Op **13 mei** passeer ik in **Londerzeel** waar een workshop djembé voor het **FVJ** bezig is onder leiding van Kundabuffi. Zij zullen straks ook nog hun gebruikelijke voorstelling geven. Deze zal worden afgesloten door een samenspel met de feestelingen op djembé.

Maar daar kan ik deze keer niet voor blijven want niet ver daarvandaan word ik op 13 mei ook verwacht in Malderen voor een namiddag met workshops die voorafgaat aan een spin-off van het Open Lentefeest. Waarom? Het Open Lentefeest is voor individuele kindjes en hier gaat het over kinderen uit dezelfde klas en bij sommigen nog met broer of zus die door corona hun Lentefeest hebben gemist en dat alsnog mee willen maken. De namiddag gaat door bij een ouder thuis. Het Feest zelf zal doorgaan in juni in Meise. Mijn taak hier is dezelfde. Foto's maken voor een compilatiefilmje over de workshops die worden begeleid door Kristel. De kinderen maken een zelfportret, pimpen een wensboompje waarin wensen kunnen worden gehangen van familie en vrienden en maken een chronologisch fotolint van zichzelf.

Op 17 mei blijf ik weer in de buurt en ga op bezoek in de **GBS Keerbergen** waar Katrien een **vrijzinnige combi-groei**tocht inleidt. Iedereen, zowel kleintjes als groten krijgen hun befaamde VUB-rugzak mee met opdrachten om samen met ouders en familie op pad te gaan en deze uit te voeren. Met elke leerling en hun ouder(s) wordt een gesprek aangegaan om alle opdrachten tot in de puntjes uit te leggen en te duiden. Voor elke leeftijd is er een opdracht die ze ter plaatse al moeten uitvoeren. De kleintjes kregen een kroon en moesten zich even afzonderen en de ouders en de familie moesten snoepjes (die ook in de rugzak zaten) aan de kroon hangen. Bij elk snoepje moesten ze aan hun Feesteling zeggen waarom ze die

zo graag zien en waarom die zo bijzonder is voor hen. Als de Feestelingen later dan eens een moeilijk moment hebben dan kunnen ze één van de snoepjes opeten en terugdenken aan wat er bij gezegd werd voor een instant gevoelgodevoel 😊 De ouders en familie van de 12-jarigen kregen een gelijkaardige opdracht. Ze moesten zich ook afzonderen. Ze kregen een briefje mee met daarop 'Jij bent goud waard' en ze moesten op dat briefje aanvullen waarom hun feesteling voor hen goud waard is. Voorts kon de Feesteling alleen of met de familie op een polaroid tegen een feestelijk versierde achtergrond. Er bleef ook veel ruimte voor een verder persoonlijk gesprek.

Sommige leerkrachten zijn zo geëngageerd dat ze zelfs in hun ziekteverlof, toch hun Feest in goede banen komen leiden. Nathalie van de **Keikidz** staat er dan ook op 20 mei in 't Steltje in Testelt ondanks haar recente knieoperatie. Alweer een **combifeest** waarbij zowel de kleine als de grote Feestelingen ruim aan bod komen, naast de uitgebreide duiding door de leerkracht over waar deze groeifeesten voor staan, maar ook welke waarden het vrijzinnig-humanisme en de lessen NCZ aan hen meegeeft. De kleintjes stellen zichzelf voor in een gedicht op rijm waarin de juf behoorlijk veel tijd moet gestoken hebben, maar we leren er de lentekindjes wel perfect mee kennen. En alhoewel de geluidsinstallatie niet optimaal blijkt, kunnen alle teksten letterlijk mee gevolgd worden in een uitgebreid programmaboekje. De 12-jarigen zetten zichzelf 'in the picture' door elk over een ander overgangsritueel te vertellen van ergens in de wereld. Voor de kleintjes is er ook nog 'Ge zijt wie ge zijt' en 'Het Knubbeld' om mee te zingen en het gedicht 'Feest' om voor te dragen. De 12-jarigen hebben op 'Laat de zon in je hart' een eigen tekst gemaakt, nl. 'Laat Zedenleer in je hart' en samen 'springen' ze ook nog eens 'de wereld in'. Een bedankje voor de ouders hoort er natuurlijk ook bij. 😊 Na afloop wordt buiten een kring gemaakt rond de Feestelingen en blazen familie en vrienden samen zeepbellen de lucht in als alternatief voor het vroegere ballonnenritueel. Ook hier weer veel familieleden van de juf aan het werk 😊 tijdens het Feest en bij het afsluitend glaasje bubbels.



Op 27 mei is het tweemaal Feest in het **Atheneum van Keerbergen**. 's Morgens is het **Lentefeest** en 's middags het **FVJ**.

Er is de traditionele introductie van Chantal met twee leerlingen waarin de duiding van het Feest en het vrijzinnig-humanisme én de bedanking van schenkers en prominenten aan bod komen. Dan barst met het nummer van Kapitein Winokio het 'Feest' los. Juf Julie introduceert de 34 kinderen die elk een mini-gedichtje brengen met drie componenten waarbij we de Feestelingen wat beter leren kennen: 'Toen ik nog klein was ...', 'Nu...' en 'Later als ik groot ben ...'. De Feestelingen brengen ook een stukje van 'Ge zijt wie ge zijt' van het Geluidshuis en dan krijgen we een compilatie van foto's die werden gemaakt op de voorbereidende 'Beestige uitstap' die met de kinderen werd gemaakt naar 't Struisvogelnest, een kinderboerderij in Koningshooikt. De foto's worden ook na afloop te koop aangeboden, net als snoepzakjes. Een ideale manier om o.a. de voorbereidende uitstappen bijkomend financieel te ondersteunen. Daarna volgt nog een plechtig moment door vrijzinnig-humanistisch consulent Patrick en 'springen' de Feestelingen ook in Keerbergen symbolisch 'de wereld in'. Tot slot worden de cadeautjes uitgedeeld en is er een dankwoord voor de inbreng van de Feestelingen, de ondersteuning door de vrijwilligers en de keuze van de ouders om hun kind te laten deelnemen aan het Feest. Daarna is er nog een uitgebreide receptie met groot springkasteel voor alle kids. Zoals eerder aangehaald is het spijtig dat dit extra ontmoetingsmoment verdwenen is bij de meeste Feesten. Net als de voorbereidende dagen waar waardevolle banden worden gesmeed en tal van verborgen talenten worden ontdekt... Jammer!

De introductie van het **FVJ** verloopt ongeveer gelijkaardig met die van het Lentefeest. Alleen wordt er op het einde reeds een link gelegd naar het thema van dit Feest: 'We dragen ons steentje bij', dat de klemtoon legt op de kracht van solidariteit, één van de waarden die de Feestelingen hebben meegekregen in de lessen NCZ. 51 Feestelingen, verdeeld in verschillende groepjes, die elk voor een bepaald goed doel kozen, zetten een actie op om voor dat doel geld in te zamelen. Hoe origineel is dat! De groepjes worden geïntroduceerd door een team van presentatoren en elk team vertelt zelf over het doel dat ze hebben gekozen en wat hun actie inhield. Een Feest met ware 1212-allures dus. Gekozen goede doelen





waren Het Rode Kruis, Unicef, Kinderkankerfonds, Kom op tegen kanker, Teamline, WWF, Dierenasiel en Armoede, Opvang en ondersteuningstehuis 'CKG Bethlehem'. Er werden armbandjes, snoepzakjes, koekjes, muffins en wafeltjes gemaakt en verkocht, kaarsjes versierd en verkocht, speelgoed en gezelschapsspelletjes ingezameld...

Dan volgt nog een plechtig moment, ook door Patrick samen met Juf Julie en over een stok, 'springen' ze ook op dit Feest 'de wereld in'. 😊 Na de uitreiking van de cadeautjes, volgt nog een compilatie van foto's van de voorbereidende 'Adventure Day' in de Ardennen. Foto's die ook weer samen met snoepzakjes zullen worden verkocht op de ook hier uitgebreide receptie. Op het podium wordt dit sterk inhoudelijke FVJ afgesloten met 'You've got a friend in me' uit 'Toy Story' en een dankwoord van juf Julie voor het engagement van kids, vrijwilligers en ouders.

**Op 31 mei** gaat dan in Vilvoorde de tweede voorbereidende namiddag door voor het Open Lentefeest, waar ik opnieuw van de partij ben om foto's te nemen.

Als Feestenfanaat moet je alles eens gedaan hebben op een Feest, vind ik. Dus had ik me geëngageerd om 'verteller' te zijn op vraag van Cynthia op het **FVJ van Feestcomité Heist-op-den-Berg**, een Feest waar alweer zowel Vlaams-Brabantse als Antwerpse scholen aan deelnemen. Samen met oude bekende Gaby, zorgden wij, als vertellers, voor de tekstuele duiding van het Feest, de waarden en normen uit de lessen NCZ en de betekenis van het Fakkelsymbool. We deden dat gedeeltelijk samen met de Feestelingen, maar die zorgden vooral voor de concrete invulling hiervan d.m.v. originele toneeltjes en pakkende gedichten, afgewisseld met coole dansmoves. Thema's als ecologie, vrede, gezondheid en zelfzorg, samenwerking, dankbaarheid, respect, gelijkwaardigheid, iedereen heeft talent, pesten... Kortom een inhoudelijk en visueel aantrekkelijk FVJ waarbij werkelijk aan alles en iedereen is gedacht, en met een grote inbreng van de Feestelingen zelf. Een Feest van zeer volwassen jongeren dat, vóór de vooraf te reserveren receptie, wordt afgesloten met een eigen tekst op 'Dit is wat mijn mama zei' van Metejoor. Titel: 'Wij zijn klaar voor 't middelbaar!'. Dat denk ik ook, ja 😊

**Op 4 juni** ben ik met Kristel in Meise in Zaal 't Ameusement voor de **spin-off van het Open Lentefeest** waarvan ik al eerder de voorbereidende namiddag aanhaalde.

Het Feest wordt geleid en geduid door Kristel in haar hoedanigheid als vrijwilliger voor het huisvandeMens. Eerst wordt een woordje gericht tot de kinderen, dan tot de ouders. Het filmpje met de foto's die ik maakte tijdens de workshops wordt vertoond op de tonen van 'Spring'. Daarna wordt ook het vrijzinnig-humanisme op zich nog even geduid met o.a. het filmpje 'Wat vind jij belangrijk?'. Ten slotte citeren de kinderen elk een zinnetje uit een gedicht over groot worden. De ouders komen bij hun kind staan en overhandigen om de beurt een kaarsje aan hun kind als teken van warmte, hoop, verbondenheid. Ze spreken ook tegen hun kind een wens uit voor haar/zijn toekomst. Elk kind krijgt ten slotte ook een cadeautje. Een eenmalig Feestje, klein maar fijn!

De twee laatste Feesten zijn allebei Lentefeesten. Bij beide feesten ben ik zelf betrokken. Ze vinden plaats op twee opeenvolgende dagen in dezelfde zaal 😊, nl. Zaal Solleveld in Sint-Martens-Bodegem (Dilbeek). Op 10 juni is die zaal rijkelijk versierd met kunstwerkjes van feestelingen uit een vijftiental scholen uit de Rand van Brussel voor het **Lentefeest De Rand BRUist** met opnieuw de onnavolgbare Kristel als 'host'. Mijn plaats is bij beeld en klank, achter de coulissen 😊. Kristel zorgt er eerst voor dat de feestelingen een beetje 'ontdooien' en gaat dan met hen een gesprek aan over hun Lentefeest, groot worden, de lessen NCZ, ik en de wereld (het thema van dit Feest) en hoe de kinderen elders in die wereld leven. Er zijn 'headshots' van de feestelingen te zien in een 'werelds decor' op de muziek 'Hello world' van Belle Perez. Er wordt meegezongen op de geprojecteerde tekst van het liedje 'Er komt een tijd dat je groot bent'. Dan wordt een woordje gericht naar de ouders en familie en wordt het vrijzinnig-humanisme geduid met het filmpje 'Wat vind jij belangrijk?'. Vervolgens mag Kundabuffi spraakwaterfall Patrick op de feestelingen en het publiek loslaten met zijn 'wereldreis'. Ondertussen is de temperatuur in de zaal al even hoog opgelopen als buiten en het publiek maakt gretig gebruik van de voorziene watervoorraad.





Na afloop van de voorstelling van Kundabuffi komen de feestelingen op het podium voor een mooi plechtig momentje. Eén voor één zetten zij een ledkaarsje op de rand van een hoge, met rode rok bedekte tafel en nemen op het verduisterde podium plaats rond deze symbolische Fakkel. Ondertussen weerklinkt 'Chariots of Fire' van Vangelis. Daarna is er nog een meezing en -dansmomentje op het podium met 'Ge zijt wie ge zijt' van het Geluidshuis en zingt iedereen in de zaal met de feestelingen de tekst mee van het liedje 'Ik heb jou nodig'. De kinderen tonen daarbij het hartje op een stokje dat ze maakten als bedanking voor hun ouders. Ten slotte is er ook hier voor ieder een cadeautje.

Tot slot is er dus op **11 juni** het Open Lentefeest. Hierover is in het verleden al veel inkt gevloeid. Maar wat vroeger vaak als een controversieel Feest werd ervaren, is ondertussen geëvolueerd naar een Feest tussen de Feesten, waaraan iedereen kan deelnemen die niet bij een ander comité terecht kan om welke reden dan ook. En die redenen zijn zeer divers. Eén ding is zeker. Dit Feest, dat er komt op vraag van ouders die het belangrijk vinden dat er alsnog een vrijzinnig-humanistisch Feest doorgaat voor hun kind, is dan ook een verzameling van zeer gemotiveerde mensen.

Dit jaar waren er 11 kinderen ingeschreven. Zij hebben vóór dit Feest al 2 workshops achter de kiezen. Daarin hebben zij o.a. gefilosofeerd over het Lentefeest en thema's uit de lessen zedenleer. Zij knutselden ook dingen die daarbij aansluiten zoals een ik-lint waarop zij foto's kleefden uit tijdschriften van dingen die ze leuk vonden. Zo konden zij zichzelf, en wij hen, wat beter leren kennen. Ze plantten ook zonnebloemzaadjes waarvoor zij goed moesten zorgen zodat deze konden groeien zoals zijzelf dat ook doen. Zij speelden het voetjesspel waarin ze moesten zeggen wat ze al konden en wat nog niet. Ze maakten ook twee dingen die refereerden naar de Fakkel, nl. een vuurbal en een houder voor een theelichtje. Verder lieten ze ons hun talenten zien en pimpten ze een draagtas voor zichzelf met eigen accenten en een fotokader als verrassing voor hun ouders. De creaties uit de workshops zijn uitgesteld in de zaal. Bij het Feest zelf is Kristel weer van dienst als



host en zit ik alweer achter de schermen. Chantal en een aantal consulenten zorgen voor de lekkere hapjes en tapjes achteraf. Veerle en Brian zorgen voor onthaal, coördinatie en administratie.

De Feestelingen komen één voor één op en gooien hun vuurbal naar hun familie om het licht, de kracht en de schoonheid van de Fakkel aan hen door te geven. Dit op 'Vuurwerk' van Camille. Kristel filosofeert met de kinderen op het podium over het Lentefeest en de workshops. Ook de compilatiefilmpjes met de voorstelling van de kinderen en een impressie van de workshops passeren de revue. Vervolgens is er ook een woordje voor ouders en familie en de duiding van vrijzinnig-humanisme met het filmpje 'Wat vind jij belangrijk?'. De kinderen zetten dan nog even hun beste beentje voor tijdens 'Ge zijt wie ge zijt' en dan worden de verrassingen uitgewisseld tussen ouders en kinderen. De ouders ontvangen een foto met kader die door hun kind werd gepimpt en de kinderen krijgen een boekje dat volgeschreven is met wensen van familie en vrienden. Ten slotte worden zij nog even in de spotlight gezet tijdens de overhandiging van hun cadeau. En dan ... is er Feest en een drukbezochte fotobooth! **Feest je mee (in VÉBÉ)?!**

That's all folks! Wat een marathon was me dat! Vermoeiend, maar oh zo boeiend! 😊

P.S. Af en toe noem ik in dit artikel eens een naam, maar dat zijn meestal de mensen waarmee ik contact heb onderhouden over de Feesten en dat doet natuurlijk geen afbreuk aan het harde werk van al die andere vrijwilligers; leerkrachten, ex-leerkrachten, bestuursleden, familieleden, enz.

Proficiat allemaal, bedankt en tot volgend jaar?!

**Britt Ballings**

**Onze vrijzinnig humanistische plechtigheden raken en ontroeren mensen. De foto's en de quotes spreken voor zich.**

**Veerle Magits**

"Het was echt perfect. Door de familiale problemen was het niet de trouw die ik dacht dat het ging zijn. Maar door de hartverwarmende en liefdevolle dag was het zeker de trouw waarop ik stiekem, heel hard hoopte. Het was echt perfect en je ceremonie was daar een heel groot deel van. Je doet dat echt heel goed!! Ook fijn om te weten dat ik altijd kan gaan voor een carrièreswitch door mijn poëtische woorden :-)! Ik neem het mee en bezie het zeker als een erg mooi compliment!! Al was mijn poëtische tekst niets zonder de mooie lijn dat jij was om alles samen te voegen tot iets unieks!"



"We wouden je nogmaals bedanken voor de prachtige ceremonie. We hebben heel wat complimenten gekregen en mensen ontroerd gezien. Bedankt!"



"Velen kwamen spontaan zeggen dat ze ontroerd waren door de plechtigheid. Ze hebben ons leren kennen op verschillende vlakken zoals ze ons niet kenden.

Je wordt gedwongen om stil te staan bij bepaalde aspecten van je leven die ervoor zorgen dat er meer diepgang in de plechtigheid zit. Ook was er een ruim aantal gesprekken, wat hielp om alles rustig voor te bereiden."



"Het was een fantastische plechtigheid met voldoende ruimte voor een lach en een traan."

"Super hard bedankt om van onze ceremonie zoiets moois te maken. Wij hebben super veel positieve reacties gekregen, vooral ook over jou. Je hebt dat prachtig gedaan! Bedankt."

Veel mensen kenden HvM niet en ik denk dat je in de toekomst mogelijk wel nog familie van me over de vloer krijgt :) Bedankt voor de teksten door te sturen. Dit koesteren we enorm en komt bij de andere souvenirs. Top!"



"Tijdens de gesprekken was er plaats om te lachen en te zeveren, maar ook om over gevoelens te praten. Onze consulent begreep wat we bedoelden en voor ogen hadden en ging volledig mee hierin. Hij toetste goed af welke onderwerpen aan bod mochten komen en welke niet."

"Heel veel complimenten gekregen over de teksten, de begeleider en het concept. Ook heel veel complimenten over de soepelheid en ruimte voor humor in de plechtigheid. Veel aanwezigen zeiden dat het echt een plechtigheid op ons lijf geschreven was."






 @nachtvandenrijdenker  
 facebook.com/nachtvandenrijdenker  
 instagram.com/nachtvandenrijdenker

met o.m. **Frans de Waal**  
**Tim Hofman**  
 Alicja Gescinska  
 Joep Dohmen  
 Deirdre McCloskey  
 Joke Hermsen  
 Jean Paul Van Bendegem  
 Cassandra Ellerbe

**Ideeënfestival** **18/11**  
[www.nachtvandenrijdenker.be](http://www.nachtvandenrijdenker.be)

**NACHT VAN DE VRIJ DENKER**

@ DE VOORUIT



# Under Pressure

Diest, Halle, Tienen, Leuven, Vilvoorde



[www.underpressure.nu](http://www.underpressure.nu)



Reeks activiteiten (lezingen, workshops, acties, panelgesprekken, podcasts, ...) in de provincie Vlaams-Brabant rond maatschappelijke thema's die onder druk staan of nog steeds taboe zijn.



V  
fest

4 — 7  
maart  
Leuven

# festival over seksua liteit & intimiteit

een initiatief van  
huis  
van de  
mens  
in verband met seksualiteit

volg ons @ f

v-fest.be



## LOKAAL NIEUWS DIEST

Er zijn opnieuw heel wat activiteiten gepland in VC 't Vrij Gedacht (Koning Albertstraat 87).

### ZONDAGSFILOSOFEN

Onze Zondagsfilosofen verwelkomen jullie **elke 1ste, 3de en 5de zondag en elke eerste woensdag van de maand, van 10.30 uur tot officieel 12.30 uur...** (maar met die eigenzinnige zondagsfilosofen weet je nooit!).

### ARS LIBRA

Alle vrije kunstenaars zijn welkom elke 1ste zondag van de maand om 10.30 uur.

## TENTOONSTELLING LEENTJE BONDROIT

Betreed op 6, 7 en 8 én op 13 en 14 oktober de dynamische wereld van Leentje Bondroits ingekleurde cartoons tijdens haar tentoonstelling in 't Vrij Gedacht. In een speels universum komen relaties, gender, erotiek en politiek samen tot betoverende en verhelderende beelden.

Laat je verrassen door de vindingrijke kijk van 'Leentje Buitenbeentje' op de moderne samenleving en geniet van een ongeëvenaard perspectief op de wereld om ons heen.

- Vernissage: vrijdag 6.10 (20u), met inleiding door Dominique Ducombe
- Open op zaterdag en zondag van 14 tot 18 uur. Toegang gratis



*Poetin, de manipulerende narcist*

## 26/10: FILOCAFÉ: OP ZOEK NAAR HET ABC VAN GOED SAMENLEVEN

Op donderdag 26/10 om 20u verwelkomen we Wies Pairoux voor ons najaars-Filocafé.

Zijn we goed bezig of niet goed genoeg? Hebben we te veel of te weinig vrijheid? Wie heeft het nog over fatsoen? Wat met het kosmopolitisch ideaal? Zijn we als wereldburgers genoeg verbonden met alle mensen? Samenleven is complex geworden... We hebben het er samen over.

Ism Blauw Madammen en Curieus

Inkom €1 (leden), 3€ (anderen)

## KOFFIEKLETS EN MEER

Mis jij soms ook die verbinding, gezelligheid of samenhang? Voel jij je ook wel eens eenzaam? Kom naar 'Koffieklets en meer', iedere maandagnamiddag (13-16u) in 't Vrij Gedacht. Je ontmoet nieuwe mensen onder het genot van een kopje koffie of thee. Iedereen is vrij om thema's aan te brengen, we passen ons programma aan op jullie wensen. Geen verplichtingen, maar graag vooraf inschrijven bij huisvandeMens Diest op 013 32 53 09 of diest@demens.nu

## 27/10: HEKSENNACHT

Op vrijdag om 20u vieren we samen Halloween. Zwavelstokken, bezemstelen, punthoeden, heksenneuzen en toverdrankjes zijn welkom. Wie aangepast verkleed is, krijgt een gratis drankje.

## 1/11: TAARTENDAG

Onze infrastructuur en de wegenwerken laat ons niet toe om onze traditionele kruidpannenkoekendag te organiseren ten voordele van een goed doel. We willen deze dag evenwel niet zomaar voorbij laten gaan en schenken de opbrengst, aangevuld tot 100€, aan "Moeders voor vrede in Afghanistan".

## 10/11: JOCHEN GOLSTEYN



Vrijdagavond om 20u treedt Jochen Golsteyn uit Zelem – de pianospelende troubadour met de hoge hoed – op in 't Vrij Gedacht. Hij brengt naast klassiek en improvisaties ook bewerkte nummers van o.a. The Beatles. Een niet te missen muzikaal evenement.  
Inkom: €2 (leden), €3 (anderen)

## 23/11: WAARDIG LEVENSEINDE

Nils Van den Bergh biedt je een heldere uitleg over hoe de wetgeving in elkaar zit, overloopt samen met jou de verschillende formulieren en beantwoordt al jouw vragen.

Wanneer: donderdag 23.11 van 19u-21u

Waar: 't Vrij Gedacht ; Koning Albertstraat, 87 Diest

Contact: diest@demens.nu, etmaes@telenet.be

Organisatie: huisvandeMens Diest i.s.m. HV-Diestse Vrijzinnigen

Gratis inkom. Graag een seintje.

## 2/12: VUB-CONCERT

Op zaterdag 2/12 om 20u strijkt het VUBorkest met 'Multitude' neer in CC Diest (Den Amer, Nijverheidslaan 24). Zowel in woord als in muziek gaat de aandacht naar gendergelijkheid, met inbegrip van respect voor de LGBTQI+-gemeenschap.

Info en tickets: concerten@vub.be

Tickets aan €18 en €12/stuk.

Met ondersteuning van huisvandeMens Diest en

H.V./De Diestse Vrijzinnigen.

*Zie ook de achterkant van Flamboyant*

## JONGERENACTIVITEIT - IN DE PERIODE 27/12 TOT 29/12 (14U)



Tijdens de kerstvakantie organiseert Carina opnieuw een leerrijke, verbindende en creatieve jongerenactiviteit. De exacte dag en concrete invulling wordt later bepaald.

Meer info: Carina Jankowski, leerkracht n-c zedenleer, 0497 78 95 50


## 21/12: QUIZ VOOR NIET-QUIZZERS

Geen Winterzonnewendewandeling dit jaar, maar een quiz! Afspraak op donderdag 21/12 om 19.30 uur. We hebben plaats voor 7 tafels van 4 personen, dus schrijf zeker tijdig in! We hopen een paar prijzen te kunnen lospeuteren bij bevriende handelaars, maar we spelen natuurlijk in de eerste plaats om het spelplezier en het gezellig samenzijn.

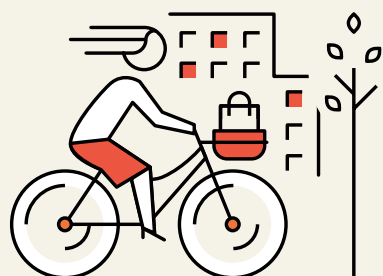
Inschrijven via etmaes@telenet.be of 013 33 36 79.

Aanvang: 19.30u - Deelneming in de kosten: €1/persoon

Meer info over alle activiteiten vind je op

 @diestsevrijzinnigen en bij Etienne (etmaes@telenet.be).

**Etienne Maes**



## LOKAAL NIEUWS VILVOORDE

### NATUURLIJK NATUURLIJK BRENGT DUURZAME INSPIRATIE GOED VOOR JEZELF ÉN DE PIANEET!

**Natuurlijk Natuurlijk is een reeks inspirerende activiteiten rond ecologie. Van september tot en met april kan je in de brede regio van Mechelen tot Vilvoorde duurzame inspiratie opdoen tijdens verrassende workshops, infosessies en andere activiteiten.**

“Met Natuurlijk Natuurlijk willen we mensen inspireren en informeren over een duurzame levensstijl. We geven tips hoe je thuis makkelijk zelf aan de slag kan”, vertelt Tamara De Laet van Het HuisvandeMens Vilvoorde. “We zijn ervan overtuigd dat iedereen een steentje kan bijdragen aan een meer duurzame samenleving. Tijdens onze activiteiten leer je bijvoorbeeld zelf kleding herstellen, je tuin klimaatvriendelijk inrichten, verzorgingsproducten maken of duurzaam koken.”

“We laten ons inspireren door duurzame initiatieven uit de regio”, zegt Evelien Emmerechts van Avansa Halle-Vilvoorde. “Zo gaan we op bezoek bij boer Davy van zelfoogstboerderij Vlinderveld in Zemst. Samen met de gezinsbond van Vilvoorde organiseren we een heuse tweedehandsbeurs voor kinderspullen. En in Mechelen springen we twee keer op de fiets: we organiseren een fietstocht waarbij je meer te weten komt over deelfietsen en allerlei handige fietstips voor in de stad, én tijdens een tweede fietstocht maak je kennis met verschillende korteketeninitiatieven.”



“We laten mensen aan het woord die uit eigen ervaring hun expertise delen”, zegt Tamara. “Ik kijk bijvoorbeeld heel erg uit naar het verhaal ‘NiksNieuwjaar’ van Marlies die een heel jaar lang niets nieuw aankocht.”

Natuurlijk Natuurlijk is er voor iedereen. “Er zijn interessante workshops voor volwassenen. Voor kinderen organiseren we een groene speelmiddag in het Duchépark (Vilvoorde) en er staat ook een ouder-kindkookworkshop op het programma”, vertelt Evelien. “Je kan ook deelnemen als je nog niet zo goed Nederlands spreekt. De activiteiten zijn vooral praktijkgericht en worden visueel ondersteund.”



*Natuurlijk Natuurlijk is een initiatief van huisvandeMens Vilvoorde, huisvandeMens Mechelen, Avansa Halle-Vilvoorde, Avansa regio Mechelen in samenwerking met lokale initiatieven, ondernemers en partners. Meer info en inschrijven: [www.natuurlijknatuurlijk.be](http://www.natuurlijknatuurlijk.be)*





Kijk steeds op [vrijzinnigbrabant.be/agenda](http://vrijzinnigbrabant.be/agenda) voor de meest recente informatie over onze activiteiten. Wil je zeker weten of een activiteit doorgaat? Neem contact op met de organisator.

Onder [vrijzinnigbrabant.be/organisaties](http://vrijzinnigbrabant.be/organisaties) vind je een overzicht van alle huizenvandeMens en de vrijzinnig humanistische verenigingen in Vlaams-Brabant. Staat jouw vereniging er niet bij? Mail dan naar [vlaamsbrabant@demens.nu](mailto:vlaamsbrabant@demens.nu)

| DATUM | UUR EN PLAATS | ONDERWERP EN INFO | ORGANISATOR |
|-------|---------------|-------------------|-------------|
|-------|---------------|-------------------|-------------|

**ACTIVITEITEN VAN DIEST VIND JE OP P. 27-28**

**16.10 - 30.10 - 13.11 - 27.11 - 18.12**

|   |  |  |            |
|---|--|--|------------|
| ↳   | 14.00 u. - 16.00 u.<br>hvdM Halle<br>(Molenborre 28, 1500 Halle) | Praatgroep Ontmoeten en<br>(her-)verbinden | hvdM Halle |
| <i>Deze praatgroep wil een schakel zijn om mensen samen te brengen, om elkaar weer echt te ontmoeten, lief en leed te delen en hoop te vinden. Elke bijeenkomst bespreken we een ander thema en verruimen we ons perspectief. Inschrijven via <a href="mailto:halle@demens.nu">halle@demens.nu</a> of 02 383 10 50.</i> |  |  |            |

|              |  |  |  |
|--------------|--|--|--|
| <b>17.10</b> | 14.30 u.<br>Woonzorgcentrum Zonnig Huis<br>(A. Demaeghtlaan 36, 1500 Halle)  | Under Pressure: De holebisenor.<br>Holebiseksualiteit voor 65+ | huizenvandeMens Vlaams-Brabant<br>hvdM Halle |
| ↳            | <i>Moderne vooroordelen en homofobie, terugkerende noden binnen de holebigemeenschap, maar zeker ook tips voor inclusie in woonzorgcentra en dagcentra staan centraal tijdens deze sessie gegeven door Marijs Totté van Janus, een groep gericht op oudere holebi's. Inschrijven via <a href="mailto:halle@demens.nu">halle@demens.nu</a> of 02 383 10 50.</i> |  |  |

|              |   |                          |             |
|--------------|---|--------------------------|-------------|
| <b>22.10</b> | 14.30 u.<br>hvdM Tienen<br>(Beauduinstraat 91, 3300 Tienen)   | Troostkussen Haakproject | hvdM Tienen |
| ↳            | <i>We haken kussens voor kinderen die nood hebben aan troost. Materialen worden voorzien door huisvandeMens Tienen, je mag natuurlijk je eigen haaknaald (5 mm) meebrengen. Info en inschrijvingen: <a href="mailto:tienen@demens.nu">tienen@demens.nu</a> of 016 81 86 70.</i> |                          |             |

|              |   |   |             |
|--------------|---|---|-------------|
| <b>22.10</b> | 13.00 u.<br>huisvandeTolerantie Leuven<br>(Brusselsestraat 332, 3000 Leuven)  | Vrijzinnige Intergenerationele<br>Wandeling | hvdM Leuven |
| ↳            | <i>Wandeling GR512 Bekkevoort - Sint-Joris-Winge (Beuken, Vlooyberg Toren in Tielt-Winge en Walembos). Afstand: 15 km. Begeleid door een initiator Bergwandelen. Inschrijven via <a href="mailto:leuven@demens.nu">leuven@demens.nu</a></i> |   |             |

|              |  |                                  |  |
|--------------|--|----------------------------------|--|
| <b>25.10</b> | 15.00 u.<br>huisvandeTolerantie Leuven<br>(Brusselsestraat 332, 3000 Leuven)   | Workshop:<br>Ik mis – in beelden | Quartier, een initiatief<br>van huisvandeMens Leuven |
| ↳            | <i>In de workshop 'Ik mis- in beelden' wordt gewerkt rond video en beeldvoering, met als centrale vraag 'Hoe zet ik mijn verlieservaring, -gevoel of -proces om in videomateriaal?'. Gratis. Meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.belquartier">www.vrijzinnigbrabant.belquartier</a></i> |                                  |  |

|              |   |  |                                |
|--------------|---|--|--------------------------------|
| <b>25.10</b> | 18.30 u.<br>Demo-Spel (Sint-Hubertusstraat 3,<br>3000 Leuven)   | Under Pressure:<br>Existentiële rollenspelen | huizenvandeMens Vlaams-Brabant |
| ↳            | <i>Leer jezelf en anderen kennen in speelse spellen met diepgang. Ervaar hoe rollen- en boardspellen zware thema's op een lichte manier verbinden, samen met onze expert-begeleiders. Gratis. Meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.belunderpressure">www.vrijzinnigbrabant.belunderpressure</a></i> |  |                                |

**26.10 - 07.11 - 13.11**

|   |  |   |  |
|---|--|---|--|
| ↳   | 19.30 u.<br>huisvandeTolerantie Leuven<br>(Brusselsestraat 332, 3000 Leuven) | Workshop:<br>Illustreer. Het verbeelde zelf | Quartier, een initiatief<br>van huisvandeMens Leuven |
| <i>In deze reeks van drie workshops ga je aan de slag met verbeelding en taal, en probeer je je eigen beeldend universum te ontwikkelen met als inspiratiebron: de vele lagen van jezelf. Deelname (hele reeks): € 15. Inschrijven en meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.belquartier">www.vrijzinnigbrabant.belquartier</a></i> |  |   |  |

**27.10 - 24.11 - 22.12**

|   |                            |                      |            |
|---|----------------------------|----------------------|------------|
| ↳   | 14.00 u.<br>Nog te bepalen | Verbindingswandeling | hvdM Halle |
| <i>Tijdens de verbindingswandeling willen we stilstaan bij hoe we verbonden zijn met de natuur, met onszelf en met elkaar. Letterlijk, maar ook gevoelsmatig. Hoe bewust ben jij je van dit verbonden zijn met...? En kan het bewust maken en verdiepen van deze verbinding ons welzijn vergroten? Inschrijven via <a href="mailto:halle@demens.nu">halle@demens.nu</a> of 02 383 10 50</i> |                            |                      |            |

|              |  |  |  |
|--------------|--|--|--|
| <b>28.10</b> | 10.00 u.<br>'t Vrij Gedacht (Koning<br>Albertstraat 87, 3290 Diest)  | Under Pressure. Workshop Verbinding<br>en polarisatie in de praktijk | huizenvandeMens Vlaams-Brabant   |
| ↳            | <i>Een workshop om te begrijpen hoe polarisatie democratie voedt, maar ook verdeeldheid kan zaaien. Leer praktische vaardigheden om conflict te beheersen, polarisatie om te keren en verbinding te smeden. Gratis. Meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.be/underpressure">www.vrijzinnigbrabant.be/underpressure</a></i>  |  |  |
| <b>09.11</b> | 14.30 u.<br>WZC Oreila Villa Batavia<br>(Oude Mechelsestraat 4, 1853<br>Strombeek)   | Under Pressure: Grijs en seksueel wijs.<br>Seksualiteit voor 65+     | huizenvandeMens Vlaams-Brabant   |
| ↳            | <i>Seksualiteit en intimiteit zijn een basisrecht voor jong en oud. Geriater en seksuologe Elisabeth Vander Stichele doorbreekt dit taboe met onderzoekscijfers en -feiten en reikt tegelijkertijd handvaten aan voor een seksualiteitsbeleid binnen een woonzorgcentrum. Deze uiteenzetting staat open voor iedereen. Gratis. Meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.be/underpressure">www.vrijzinnigbrabant.be/underpressure</a></i>   |  |  |
| <b>16.11</b> | 19.30 u.<br>huisvandeTolerantie Leuven<br>(Brusselsestraat 332, 3000 Leuven)   | Workshop: Verdriet<br>bewegen  | Quartier, een initiatief van<br>huisvandeMens Leuven   |
| ↳            | <i>Ontdek via beweging, lichaamsexpressie en reflectie (rouw)gevoelens die zich – zonder woorden – in je lichaam hebben genesteld. Stefanie Boelens en Linde Waeyaert begeleiden je met zorg en zachtheid. Eventueel matje en dekentje meebrengen. Deelname: € 5. Meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.be/quartier">www.vrijzinnigbrabant.be/quartier</a></i>  |  |  |
| <b>18.11</b> | 9.15 u.<br>Vertrek bus parking<br>gemeentehuis Herent  | Daguitstap naar Beauvechain  | Mensen en Wetenschap kern Leuven   |
| ↳            | <i>In de voormiddag brengen we een geleid bezoek aan de keramiek collectie Max van der Linden in de Salle du Vert Galant. Na de lunch brengen we een geleid bezoek aan een tentoonstelling van moderne kunst in het kader van de 58ste Fêtes de Saint-Martin. Nadien kan een vrij bezoek gebracht worden aan de Fêtes de Saint-Martin. Deelnameprijs leden: €50; niet-leden: €65. Ga je met eigen vervoer, betaal je €7 minder. Info en inschrijvingen via <a href="mailto:michel.magits@vub.be">michel.magits@vub.be</a>.</i>   |  |  |
| <b>18.11</b> | Vanaf 14 u.<br>VOC Moucheron (Frans<br>Geldersstraat 21, 1800 Vilvoorde)   | Natuurlijk Natuurlijk  | huizenvandeMens Vilvoorde en<br>Mechelen, Avansa Halle-Vilvoorde<br>en regio Mechelen, VOC Moucheron |
| ↳            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• 14 u.: <i>Upcycling voor kinderen (gratis) - Kinderen (vanaf 4 jaar) maken van een flesje een mooi vaasje</i></li> <li>• *** <i>Tweedehandsbeurs kinderspullen (gratis) - Koop kleding, speelgoed en spullen voor jouw baby of kind. Wil je zelf ook spullen verkopen, neem dan contact op met Hilde Grootjans via <a href="mailto:bondvilvoorde@gmail.com">bondvilvoorde@gmail.com</a></i></li> <li>• *** <i>Gezonde snacks maken (ouder-kindworkshop) (€ 5) - Maak samen met jouw minichef gezonde, evenwichtige en vooral lekkere tussendoortjes. Je kan met één kind (vanaf 6 jaar) deelnemen aan deze workshop.</i></li> <li>• 15 u.: <i>Kinderkleding herstellen (€ 5) – Je oefent verschillende basistechnieken om kinderkleding te repareren zonder een naaimachine. Ervaring is niet nodig.</i></li> <li>• 15.30 u.: <i>Gezonde snacks maken (ouder-kindworkshop) (€ 5) - Maak samen met jouw minichef gezonde, evenwichtige en vooral lekkere tussendoortjes. Je kan met één kind (vanaf 6 jaar) deelnemen aan deze workshop.</i></li> </ul> <i>Inschrijven en info: <a href="http://www.natuurlijknatuurlijk.be">www.natuurlijknatuurlijk.be</a></i> |  |  |
| <b>22.11</b> | 17.00 u.<br>hvdM Vilvoorde (Frans<br>Geldersstraat 21, 1800 Vilvoorde)   | De Zonnekoning, glorie en schaduw<br>van Lodewijk XIV                | Grijze Geuzen Vilvoorde, HV<br>Vilvoorde, Vrijzinnig Vilvoorde vzw                                   |
| ↳            | <i>Johan Op de Beeck vertelt over Lodewijk XIV (1638-1715), een absolute vorst, die Frankrijk omvormde tot een gecentraliseerde staat die de machtigste natie van Europa werd. Gratis.</i>   |  |  |
| <b>23.11</b> | 14.00 u.<br>huisvandeTolerantie Leuven<br>(Brusselsestraat 332, 3000 Leuven)   | Workshop:<br>Ik mis – in woorden                                     | Quartier, een initiatief<br>van huisvandeMens Leuven   |
| ↳            | <i>Rouwgevoelens neerschrijven kan helpen om knopen in jezelf te ontwarren, inzichten te verwerven en helderheid te krijgen. Spelen met taal brengt je soms dicht bij jezelf en wat je verloren bent. Gratis. Meer info: <a href="http://www.vrijzinnigbrabant.be/quartier">www.vrijzinnigbrabant.be/quartier</a></i>  |  |  |
| <b>26.11</b> | 13.00 u.<br>huisvandeTolerantie Leuven<br>(Brusselsestraat 332, 3000 Leuven)   | Vrijzinnige Intergenerationele<br>Wandeling                          | hvdM Leuven  |
| ↳            | <i>Wandeling GR512 Sint-Joris-Winge - Lubbeek (Walembos, Kasteel van Horst). Afstand: 15 km. Begeleid door een initiator Bergwandelen. Inschrijven via <a href="mailto:leuven@demens.nu">leuven@demens.nu</a></i>  |  |  |
| <b>07.12</b> | 14.00 u.<br>hvdM Vilvoorde (Frans<br>Geldersstraat 21, 1800 Vilvoorde)   | Zorg en welzijn in de Stad Vilvoorde                                 | Grijze Geuzen Vilvoorde, HV V<br>ilvoorde, Vrijzinnig Vilvoorde vzw                                  |
| ↳            | <i>Informatiesessie over zorg en welzijn in de stad Vilvoorde. Gratis.</i>   |  |  |
| <b>16.12</b> | 8.25 u.<br>Samenkomst in de wachtzaal<br>van station Leuven  | Daguitstap naar Antwerpen  | Mensen en Wetenschap kern Leuven   |
| ↳            | <i>Tijdens deze daguitstap brengen we in de voormiddag een geleid bezoek aan het Koninklijk Museum van Schone Kunsten. Na de lunch is een geleid bezoek voorzien aan de Highlights van het Modemuseum. Deelnameprijs leden: € 50; niet-leden: € 65. Ga je met eigen vervoer, betaal je € 7 minder. Info en inschrijvingen via <a href="mailto:michel.magits@vub.be">michel.magits@vub.be</a>.</i>  |  |  |



# VUBorkest

o.l.v. Jurgen Wayenberg

## Multitude

**Solist:** Evi Hoydonkx (piccolo)

**Woord:** Yoeri Lewijze / Ingrid Vanruten

**Overture to The Wreckers** | Ethel Smyth

**Concerto for Piccolo** | Lowell Lieberman

**Overture to Candide** | Leonard Bernstein

**Hoe-Down uit 'Rodeo'** | Aaron Copland

**Suite uit Disney's Mulan** | Jerry Goldsmith

**Braveheart** | James Horner

**Beauty and the Beast** | Alan Menken

Bezoek voor info en tickets (vanaf oktober) :  
**vuborkest.vub.be**  
concerten@vub.be

Tickets € 18 / € 12

**BRUSSEL** - zondag 26 november - 15u  
AULA VUB Etterbeek, Pleinlaan toegang 13

**DIEST** - zaterdag 2 december - 20u  
CC Diest (Den Amer), Nijverheidslaan 24

**ANTWERPEN** - zondag 3 december - 15u  
De Singel (Blauwe zaal), Desguinlei 25

**BREDENE** - zaterdag 9 december - 20u  
Eventcentrum Staf Versluys, Kapelstraat 76

**GENK** - zondag 10 december - 16u  
CC C-Mine, Wilde Kastanjelaan 11

Met de steun en/of de medewerking van deMens.nu en haar lidorganisaties met i.h.b. Oudstudentenbond VUB, Vermeulenfonds, Willemsfonds, Humanistisch Verbond, Mensen & Wetenschap. Verder VLC's en VOC's, huizenvandeMens, Instellingen Morele Dienstverlening, Diestse Vrijzinnigen, Vrijzinnig Brabant, Vrijzinnig Antwerps Trefpunt, Vrijzinnig Antwerpen, Vrijzinnige Dienst UA, Vrijzinnig Brussel, Vrijzinnig West-Vlaanderen, VC De Fakkelt, Genkse Humanisten, Vrijzinnig Limburg, Oudstudentenbond VUB, Erasmushogeschool Brussel, UZBrussel, Dienst Cultuur VUB, Vriendenkring Personeel VUB / Ehb / UZBrussel.

Kunnen jullie een andere  
affiche aanleveren?

Opmerking Etienne:  
'er is een versie waar Vlaams-Brabant  
alleen vermeld wordt'



VRIJE  
UNIVERSITEIT  
BRUSSEL

Doe een gift en garandeer het voortbestaan  
van VUBorkest! Op rekeningnr. VUB  
**BE51 0013 6719 3562**  
met als mededeling  
'GIFT37'